



**REPUBLIKA HRVATSKA  
VISOKI PREKRŠAJNI SUD REPUBLIKE HRVATSKE**

**IZVJEŠĆE**

**O RADU VISOKOG PREKRŠAJNOG SUDA REPUBLIKE HRVATSKE  
S PRIKAZOM RADA PRVOSTUPANJSKIH PREKRŠAJNIH SUDOVA  
ZA 2012. GODINU**

**ZAGREB**

**Ožujak 2013. godine**

**SADRŽAJ**

<b>1.</b>	<b>U V O D</b>	<b>3</b>
<b>2.</b>	<b>PRIKAZ OBAVLJENIH ZADATAKA I POSLOVA</b>	<b>8</b>
2.1.	OPĆI PODACI O USTROJU PREKRŠAJNIH SUDOVA	8
	- Zbirni podaci o radu prvostupanjskih prekršajnih sudova	9
	- Zbirni podaci o radu Visokog prekršajnog suda RH	10
2.1.1.	ANALIZA OSTVARENIH REZULTATA RADA PRVOSTUPANJSKIH PREKRŠAJNIH SUDOVA	12
2.1.2.	ZASTARE U PREKRŠAJNOM POSTUPKU - PRVOSTUPANJSKI PREKRŠAJNI SUDOVI	15
2.1.3.	ANALIZA OSTVARENIH REZULTATA RADA VISOKOG PREKRŠAJNOG SUDA RH	16
2.1.4.	MALOLJETNI POČINITELJI PREKRŠAJA	23
2.1.5.	IZVRŠENJE PREKRŠAJNIH SANKCIJA	25
<b>3.</b>	<b>POPUNJENOST SUDOVA</b>	<b>27</b>
<b>4.</b>	<b>SMJEŠTAJNI PROBLEMI PREKRŠAJNIH SUDOVA</b>	<b>28</b>
<b>5.</b>	<b>OSTALE DJELATNOSTI OD VAŽNOSTI ZA VPS RH</b>	<b>29</b>
<b>6.</b>	<b>EDUKACIJA SUDACA I SUDSKIH SLUŽBENIKA</b>	<b>31</b>
<b>7.</b>	<b>IPA 2009 TWINNING PROJEKT „DALJNJE POBOLJŠANJE INSTITUCIONALNIH KAPACITETA SVIH PREKRŠAJNIH SUDOVA“</b>	<b>32</b>
<b>8.</b>	<b>TABELARNI PREGLEDI</b>	<b>33</b>

## 1. UVOD

U trodiobi vlasti na zakonodavnu, izvršnu i sudbenu posebnu vlast čini sudbena. Nju obavljaju sudovi koji su tijela državne vlasti, a koji sudbenu vlast obavljaju samostalno i neovisno u okviru djelokruga i nadležnosti određene zakonom.

Zakonom o sudovima kao temeljnim aktom kojim se utvrđuje ustrojstvo sudova propisano je da u Republici Hrvatskoj sudbenu vlast obavljaju redovni i specijalizirani sudovi. Redovni sudovi su općinski sudovi, županijski sudovi i Vrhovni sud Republike Hrvatske. Specijalizirani sudovi su prekršajni sudovi, trgovački sudovi, upravni sudovi, Visoki prekršajni sud RH, Visoki trgovački sud RH i Visoki upravni sud RH.

Kad se govori o ustrojstvu prekršajnih sudova ovi sudovi se ustanovljuju za područje jedne ili više općina, jednog ili više gradova ili dijela gradskog područja dok se Visoki prekršajni sud Republike Hrvatske ustanovljava za područje Republike Hrvatske sa sjedištem u Zagrebu.

Djelokrug i nadležnost prekršajnih sudova također je određena Zakonom o sudovima pa tako prekršajni sudovi:

1. sude u prvom stupnju o prekršajima, osim ako za vođenje prekršajnog postupka zakonom nije propisana stvarna nadležnost drugog tijela.
2. obavljaju poslove međunarodne pravne pomoći u postupcima iz svoje nadležnosti, te druge poslove određene zakonom.

Visoki prekršajni sud RH:

1. odlučuje o žalbama protiv odluka prekršajnih sudova i tijela državne uprave koja vode prvostupanjski prekršajni postupak te o žalbama protiv odluka drugih tijela kada je to propisano posebnim zakonom,
2. rješava sukob nadležnosti između prekršajnih sudova,
3. odlučuje o izvanrednim pravnim lijekovima protiv pravomoćnih odluka o prekršaju kada je to propisano posebnim zakonom,
4. obavlja druge poslove određene zakonom.

S obzirom na djelokrug i nadležnost prekršajnih sudova u obavljanju sudbene vlasti u Republici Hrvatskoj, u ovom izvješću o radu biti će prikazani obavljani zadaci i poslovi prekršajnih sudova sa zbirnim i broječanim pokazateljima rezultata rada.

Treba istaknuti da su aktivnosti prekršajnih sudova u 2012. godini kao i proteklih godina bile određene i usmjerene aktom Hrvatskog sabora pod nazivom Strategija reforme pravosuđa u Republici Hrvatskoj, kao temeljnim dokumentom dugoročnog djelovanja pravosudnih tijela u Republici Hrvatskoj.

Strategija reforme pravosuđa utvrdila je prioriteta područja djelovanja uz definiranje konkretnih mjera koje treba provesti kroz kratkoročno (0-1 godina), srednjoročno (1-3 godina) i dugoročno (više od 3 godine) razdoblje, a kao temeljni ciljevi utvrđeni su jačanje vladavine prava i neovisnosti i nepristranosti hrvatskog pravosudnog sustava, te poboljšanje učinkovitosti i djelotvornosti pravosuđa.

Reforma pravosuđa u Republici Hrvatskoj započela je u siječnju 2006., a u svibnju 2010. godine Akcijski plan reforme pravosuđa je revidiran budući da je najveći dio mjera iz osnovnog plan reforme bio ispunjen tako da su preostale neispunjene mjere precizirane, izmijenjene i dopunjene. Određeni su konkretni rokovi te tijela nadležna za provedbu kako bi se lakše moglo pratiti izvršenje, a prioritet je stavljen na dovršetak pregovaračkog procesa za pristup Europskoj uniji.

Tako revidirana Strategija reforme pravosuđa zamišljena je kao dugoročni strateški okvir unutar kojega će se na godišnjoj razini donositi akcijski planovi s konkretnim mjerama, aktivnostima, rokovima i institucijama odgovornima za provedbu.

U provedbi spomenute reforme pravosuđa, a radi postizanja europskih standarda u području prekršajnog sudovanja, u rujnu 2012. godine pokrenut je postupak izmjena i dopuna važećeg Prekršajnog zakona. Upravo zbog važnosti ovih izmjena i dopuna svakako je opravdano i nužno u uvodnom dijelu izvješća ukratko pojasniti glavne razloge za donošenje izmjena i dopuna važećeg Prekršajnog zakona.

Iako je važeći Prekršajni zakon prvotno polučio značajne rezultate (smanjen je broj predmeta kod kojih je nastupila zastara prije okončanja postupka, uveden je institut obveznog prekršajnog naloga koji je doprinio većoj učinkovitosti, došlo je do efikasnije primjene mjera za osiguranje prisutnosti okrivljenika u postupku i dr.), ipak nije u konačnici doprinio potrebnom rasterećenju Visokog prekršajnog suda RH i većoj učinkovitosti izvršenja pravomoćnih prekršajnih odluka.

Naime, u zadnje tri godine broj neriješenih predmeta na Visokom prekršajnom sudu RH rastao je prosječno 10.000 predmeta godišnje. Isto tako, u promatranom trogodišnjem razdoblju permanentno je rastao broj neizvršenih pravomoćnih prekršajnih odluka. Ovaj podatak potvrđuje činjenica da je Porezna uprava u vremenu od 2007. do 2011. godine naplatila samo oko 12% prekršajnih novčanih kazni.

Osnovni razlozi za izmjene i dopune važećeg Prekršajnog zakona mogu se podijeliti u tri skupine:

1. U prvu skupinu ulaze one izmjene i dopune Zakona kojima će se smanjiti priliv predmeta na prekršajne sudove, posebno Visoki prekršajni sud Republike Hrvatske, te ubrzati i pojednostaviti prekršajni postupak.
2. U drugu skupinu izmjena i dopuna Zakona ulaze one izmjene kojima će se povećati stupanj naplate izrečenih novčanih kazni odnosno ukupna izvršivost prekršajnih odluka, čime će se ojačati kako generalna tako i specijalna prevencija i povećati društvena disciplina i povjerenje građana u prekršajnopravno sankcioniranje.
3. U treću skupinu izmjena ulaze nomotehničke dorade Zakona te odredbe kojima se provodi usklađenje s praksom prekršajnog sudovanja u Republici Hrvatskoj, standardima izraženim u presudama Europskog suda za ljudska prava te dvjema Direktivama Vijeća Europe broj 2010/64 od 20. listopada 2010. o pravu na tumačenje i prijevod u kaznenom postupku i broj: 2012/13/EU od 22. svibnja 2012. o pravu na informaciju u kaznenom postupku.

1.) U prvu skupinu izmjena mogu se svrstati odredbe koje se odnose na sužavanje definicije prekršaja, uvođenje instituta beznačajnog prekršaja, jačanje aktiviteta ovlaštenih tužitelja, uvođenje načela oportuniteta i uvjetovanog oportuniteta, uvođenje instituta sporazumijevanja okrivljenika i ovlaštenog tužitelja, rasterećenje Visokog prekršajnog suda RH manje složenim prekršajnim predmetima za koje se uvodi drugostupanjsko odlučivanje na prekršajnim sudovima u Zagrebu, Splitu, Rijeci i Osijeku.

Sužavanjem definicije prekršaja traži se veći stupanj povrjeđivanja ili ugrožavanja zaštićenog dobra koji opravdava prekršajno sankcioniranje njihovih počinitelja. Predloženom izmjenom utjecati će se na predlagatelje propisa koji propisuju prekršajna djela da ne propisuju prekršajno kažnjivim ona ponašanja koja po stupnju povrjeđivanja i ugrožavanja zaštićenog dobra to doista ne zavrjeđuju.

Uvođenjem instituta beznačajnog prekršaja daje se mogućnost sudu i ovlaštenom tužitelju, da se pojedina ponašanja kojima su ostvarena bitna obilježja prekršaja, ne smatraju prekršajem, ako je stupanj ugrožavanja ili povrede zaštićenog dobra neznatan i ne postoji potreba da počinitelj bude kažnjen.

Po prvi je puta propisana dužnost ovlaštenih tužitelja da, prije podnošenja optužnog prijedloga nadležnom sudu ili drugom tijelu postupka, utvrde točnu adresu prebivališta i boravišta odnosno sjedišta počinitelja i uruče mu pisanu obavijest na jeziku koji razumije o njegovim pravima. To će uvelike doprinijeti učinkovitosti prekršajnog postupka, a ujedno će smanjiti mogućnost opstruiranja postupka od strane okrivljenika jer će se riješiti problem prve dostave u tijeku postupka.

Nadalje, uvodi se načelo oportuniteta koje daje mogućnost ovlaštenom tužitelju da ne pokrene prekršajni postupak jer njegovo pokretanje nije svrhovito ili da iz istog razloga ne nastavi s pokrenutim postupkom. Neprijeporno je da će pravilna i stvarna primjena ovog instituta od strane ovlaštenih tužitelja utjecati na brzinu odlučivanja i smanjenje broja najbogatelnijih prekršajnih predmeta na prekršajnim sudovima koji danas opterećuju prekršajno sudovanje.

Predloženim izmjenama daje se mogućnost da ovlašteni tužitelj i okrivljenik mogu pregovarati o uvjetima priznavanja krivnje i sporazumijevanju o sankciji i mjerama te potom i sklopiti sporazum o onome o čemu su pregovarali. Tijelo postupka može ne prihvatiti sporazum sklopljen između okrivljenika i ovlaštenog tužitelja ukoliko ocijeni da je isti na štetu okrivljenika, nije zakonit ili se njime neće postići svrha kažnjavanja.

U Zakon se uvodi obveza određivanja paušalne svote prekršajnog postupka i za drugostupanjsko odlučivanje ako je donesena odluka kojom je pravomoćno utvrđena prekršajna odgovornost okrivljenika. Ovime se želi i demotivirati okrivljenike na podnošenje neosnovanih prigovora i žalbi protiv prvostupanjskih odluka koji su podneseni s ciljem odugovlačenja postupka.

U nastojanju da se rastereti Visoki prekršajni sud RH, u predmetima koji pravno nisu složenije naravi u drugom stupnju odlučivat će vijeća od tri suca prekršajnih sudova u Zagrebu, Splitu, Rijeci i Osijeku. Radi se o predmetima u kojima su podneseni prigovori zbog odluke o prekršajnoj sankciji, troškovima postupka i oduzimanju imovinske koristi ili o predmetima u kojima je žalba podnesena samo

zbog odluke o prekršajnopравnim sankcijama, troškovima postupka, oduzimanju imovinske koristi ili oduzimanju predmeta protiv odluke o prekršaju koju je donio sud ili drugo tijelo postupka samo za prekršaj ili stjecaj prekršaja za koje je kao kazna propisana samo novčana kazna do 15.000,00 kuna.

Nadalje, predloženim izmjenama i dopunama isključena je mogućnost podnošenja žalbe protiv odluka prekršajnog suda kada je taj sud po podnesenom prigovoru odlučivao zbog prekršajnopравne sankcije, troškova postupka i oduzimanju imovinske koristi i kad je odlučivao o žalbi podnesenoj samo zbog odluke o prekršajnopравnim sankcijama, troškovima postupka, oduzimanju imovinske koristi ili oduzimanju predmeta protiv odluke o prekršaju koju je donio sud ili drugo tijelo postupka samo za prekršaj ili stjecaj prekršaja za koje je kao kazna propisana samo novčana kazna do 15.000,00 kuna.

Proširena je primjena obveznog prekršajnog nalog tako da su cenzusi propisane novčane kazne za pojedine vrste okrivljenika povećani. Ova izmjena također je u funkciji rasterećenja Visokog prekršajnog suda RH od broja žalbenih predmeta.

2.) Druga skupina izmjena vezana je uz povećanje učinkovitosti izvršenja prekršajnopравnih kazni čime će se vratiti povjerenje građana u prekršajno sudovanje te utjecati na jačanje društvene discipline.

Uvodi se Registar pravomoćno izrečenih, a neuplaćenih novčanih kazni i obvezna uskrata izdavanja određenih dozvola i dokumenata osobama registriranim zbog nenaplaćene novčane kazne. Registar je elektronička baza podataka o osuđenim osobama kojima je pravomoćno izrečena novčana kazna, a koji tu kaznu nisu platili u određenom roku. Cilj propisivanja ovih odredbi je povećanje učinkovitosti naplate novčanih kazni izrečenih počiniteljima prekršaja. Registar će voditi Ministarstvo pravosuđa.

Zakon sadrži i odredbe koje se odnose na postupak izvršavanja rada za opće dobro u prekršajnom postupku. Naime, do sada se, zbog manjkavosti u podzakonskim aktima, rad za opće dobro u prekršajnom postupku, nije primjenjivao. Uvođenjem ovih odredaba u Prekršajni zakon nastoji se ojačati koherentnost prekršajnog postupka i u konačnosti osigurati osnova za primjenu rada za opće dobro osuđenicima u prekršajnim postupcima.

3.) U treću skupinu izmjena ulaze nomotehničke dorade Zakona te odredbe kojima se provodi usklađenje s praksom prekršajnog sudovanja u Republici Hrvatskoj, standardima izraženim u presudama Europskog suda za ljudska prava te dvjema Direktivama Vijeća Europe broj 2010/64 od 20. listopada 2010. o pravu na tumačenje i prijevod u kaznenom postupku i broj: 2012/13/EU od 22. svibnja 2012. o pravu na informaciju u kaznenom postupku.

Nomotehnički je preuređena odredba koja propisuje načelo primjene blažeg propisa i vremensko važenje prekršajnog zakonodavstva te je ujedno usklađena sa praksom prekršajnog sudovanja.

Nadalje, onemogućeno je vođenje dvostrukog postupka, kaznenog i prekršajnog, protiv istog počinitelja i za isti događaj. Naime, Europski sud za ljudska prava je u svojim predmetima zauzeo stajalište da se članak 4. Protokola 7. uz Europsku

konvenciju o ljudskim pravima mora tumačiti na način da zabranjuje kazneni progon ili suđenje za drugo djelo ako ono proizlazi iz istih činjenica ili činjenica koje su iste za isti događaj te sukladno tome presudio da je Republika Hrvatska navedenim procesuiranjem i kažnjavanjem povrijedila načelo *ne bis in idem*. Zbog navedenog sada je propisano da je obvezni sadržaj optužnog prijedloga i izjava ovlaštenog tužitelja o tome da li je protiv počinitelja podnesena i kaznena prijava u vezi s istim događajem.

Značajno je preoblikovan institut zastare prekršajnog progona. Ukida se tzv. relativna zastara prekršajnog progona, te se propisuje jedinstven rok zastare prekršajnog progona četiri godine osim za prekršaje za koje je ovlašten tužitelj obavezan izdati prekršajni nalog kada je zastarni rok tri godine. Posebni zakoni više nemaju mogućnost propisivati dulje rokove zastare čime je povećana pravna sigurnost u prekršajnom sudovanju.

Dosadašnji jedinstveni zastarni rok izvršenja od tri godine se ne mijenja ali novosti su da se ukida tzv. relativni zastarni rok izvršenja, jednako kao i kod zastarnog roka prekršajnog progona.

Proširene su granice sudskog ublažavanja kazne, tako da je ostavljena mogućnost sudu veće individualizacije izrečenih kazni te je time ujedno ispravljen u praksi uočen problem da posebni zakoni propisuju neprimjerene posebne zakonske minimume novčane kazne za pojedine prekršaje.

Predloženim izmjenama i dopunama promijenjen je katalog zaštitnih mjera i kao takav je prilagođen potrebama prekršajnog sudovanja. Dodane su dvije nove zaštitne mjere koje se odnose na počinitelje prekršaja, pravne osobe.

Uvedeno je načelo razmjernosti, sukladno članku 16. stavak 2. i članku 30. Ustava Republike Hrvatske, kojim se zaštitna mjera ne smije izreći ako nije u razmjeru s težinom počinjenog prekršaja i prekršaja koji se mogu očekivati, kao i sa stupnjem počiniteljeve opasnosti.

Precizirane su dosadašnje odredbe o oduzimanju imovinske koristi i oduzimanju predmeta tako da su nomotehnički poboljšane i usklađene sa uočenim nedostacima prilikom njihovih primjena u praksi.

U Zakon je implementirana Direktiva Vijeća Europe broj 2010/64 od 20. listopada 2010. o pravu na tumačenje i prijevod u kaznenom postupku koja propisuje da stranac ima pravo na prevođenje na svoj jezik kada je zadržan zbog sumnje da je počinio prekršaj ili ako je lišen slobode.

Zaključno, temeljem obavljene analize po metodi statističkog uzorka opravdano je pretpostaviti da će u vremenu od dvije godine najavljene promjene doprinijeti značajnom rasterećenju Visokog prekršajnog suda RH brojem predmeta u radu, a koje stanje će nesumnjivo pojačati ulogu i značenje ovog suda u području ujednačavanja sudske prakse i nadzora rada prvostupanjskih sudova.

## **2. PRIKAZ OBAVLJENIH ZADATAKA I POSLOVA**

### **2. 1. Opći podaci o ustroju prekršajnih sudova**

Zakonom o područjima i sjedištima prekršajnih sudova (NN, 137/09) u Republici Hrvatskoj ustanovljena su 63 prekršajna suda, od kojeg broja sudova je s danom 1. siječnja 2010. godine osnovan i radi 61 sud, a nisu osnovani sudovi u Novalji i Novom Zagrebu (prema odredbi članka 3. spomenutog Zakona do početka rada ovih sudova poslove iz nadležnosti Prekršajnog suda u Novom Zagrebu obavljat će Prekršajni sud u Zagrebu odnosno do početka rada Prekršajnog suda u Novalji Prekršajni sud u Pagu).

Istodobno uz Zakon o područjima i sjedištima prekršajnih sudova, kao prateći podzakonski akt u primjeni je i Odluka o osnivanju stalnih službi od 3. prosinca 2009. godine, donesena od ministra pravosuđa, kojom Odlukom su u 22 prekršajna suda bile ustrojene stalne službe izvan sjedišta novoosnovanih prekršajnih sudova, a mjerodavne rješavati predmete iz nadležnosti prekršajnog suda za područje općina i gradova za koje su osnovane. U međuvremenu tijekom 2010., 2011. i 2012. g. broj stalnih službi postupno je smanjivan, sukladno članku 4. Zakona o područjima i sjedištima prekršajnih sudova, kojom odredbom je propisano da će Ministarstvo pravosuđa najkasnije do 31. prosinca 2019. godine osigurati radne i tehničke uvjete u sjedištima sudova koji su nastali spajanjem više sudova (sudovi sa stalnim službama).

Nastavno, a u smislu dinamike ustrojavanja nove mreže sudova, treba spomenuti da su tijekom 2010., 2011. i 2012. godine, odlukama Ministarstva pravosuđa pojedinačno donesenim za svaki sud, Stalna služba u Prelogu spojena sa Prekršajnim sudom u Čakovcu, Stalna služba u Ludbregu sa Prekršajnim sudom u Varaždinu, Stalna služba u Čabru sa Prekršajnim sudom u Delnicama, Stalna služba u Ozlju sa Prekršajnim sudom u Karlovcu, Stalna služba u Drnišu sa Prekršajnim sudom u Kninu, Stalna služba u Iloku sa Prekršajnim sudom u Vukovaru, Stalne službe u Biogradu n/m i u Benkovcu sa Prekršajnim sudom u Zadru, Stalna služba u Dugom Selu sa Prekršajnim sudom u Vrbovcu, Stalna služba u Čazmi sa Prekršajnim sudom u Ivanić Gradu i Stalna služba u Pregradi sa Prekršajnim sudom u Krapini (s 1. ožujkom 2013. g. Stalna služba u Đurđevcu spojena s Prekršajnim sudom u Koprivnici – spajanje ostalih stalnih službi odvijati će se do 2019. g.).

S obzirom na kratak protek vremena, „teško“ je u potpunosti vrednovati postignute učinke primjene Zakona o područjima i sjedištima prekršajnih sudova, iako je po prikupljenim podacima u protekle tri godine neprijeporno da su ovim ustrojstvenim promjenama značajno smanjeni materijalni troškovi poslovanja, a istodobno poboljšana kvantiteta i kvaliteta sudovanja u svim „spojenim“ sudovima.

Prema prikupljenim podacima u svim prvostupanjskim prekršajnim sudovima u Republici Hrvatskoj sudačku dužnost na dan 31. prosinca 2012. godine obnašalo je 375 sudaca, a kad se tom broju pridoda i 42 suca Visokog prekršajnog suda RH, sudačku dužnost obnašalo je ukupno 417 sudaca (šest sudaca manje nego u 2011. godini). Broj sudaca u prekršajnim sudovima određen je rješenjem ministra pravosuđa o broju sudaca u prekršajnim sudovima, Klasa: 700-04/10-01/741, Ur. br. 514-02-01-10-1 od 10. srpnja 2010. godine.



## - Zbirni podaci o radu prvostupanjskih prekršajnih sudova

Ukupno u 2012. godini prvostupanjski prekršajni sudovi u radu su imali 490.169 predmeta, od kojeg broja je **novoprimitih bilo 305.927 predmeta** (1,02% manje nego u 2011. godini), a prenesenih neriješenih iz 2011. godine 184.242 predmeta.

Od ukupnog broja predmeta u radu u 2012. godini riješeno je **313.414 predmeta**, odnosno 6,8% više nego u 2011.g. ili u apsolutnom broju 21.288 predmeta više, tako da je na dan 31. prosinca 2012. godine **ostalo 176.755 neriješenih predmeta**.

Ovaj podatak o broju riješenih predmeta u 2012. g., osobito je značajan u kontekstu saznanja da u ukupnom broju riješenih predmeta „dovršeni“ predmeti (u kojima je nastupila zastara) čine svega 2,39% riješenih predmeta odnosno od ukupno 313.414 riješenih predmeta „dovršeni“ predmeta je 7.490.

Isto tako, u 2012. godini zabilježen je daljnji pad broja izdanih prekršajnih naloga, tako da je u 2012. g. izdano 6,50% manje naloga nego u 2011. g. odnosno u broju od 944 naloga manje.

Ovu pojavu daljnjeg smanjenja broja izdanih prekršajnih naloga kao i prethodne godine svakako valja pomno pratiti odnosno analizirati i utvrditi razloge ovog trenda u praksi rada prekršajnih sudova osobito uzimajući u obzir pravnu narav i konceptualne ciljeve instituta prekršajnog naloga. Ipak, osnovano je pretpostaviti da je glavni razlog ove pojave stalno smanjenje priljeva novih predmeta u pretežitom broju sudova, ali i nejasno pravilo vrednovanja učinka suca u postupcima u kojima je izjavljen prigovor na izdani prekršajni nalog.

Po stajalištu ovog suda, podatak o ukupnom broju riješenih predmeta (ukupno i pojedinačno) svakako treba promatrati i analizirati u kontekstu bitno promijenjenih zakonskih okvira rada i djelovanja prekršajnih sudova utvrđenih Zakonom o sudovima, Zakonom o područjima i sjedištima prekršajnih sudova, Prekršajnim zakonom i Sudskim poslovnikom, u kontekstu **sve veće „složenosti“ i „težine“** prekršajnih predmeta i nastavno učestalijoj izmjeni i harmonizaciji važeće zakonske regulative, na koju pojavnost ukazuju gotovo svi sudovi u svojim godišnjim izvješćima o radu za 2012. godinu.

Međutim, ovaj podatak istodobno ukazuje da se sustav prekršajnog sudovanja u proteklim godinama nakon donošenja Prekršajnog zakona, novih Okvirnih mjerila i drugih organizacijskih promjena (novi Zakon o područjima i sjedištima prekršajnih sudova) „stabilizirao“ i „uhodao“ po svim parametrima rada (priljev predmeta, broj riješenih i neriješenih predmeta, prosječan učinak po sucu i dr.).

Što se tiče priljeva novih predmeta, treba istaknuti da je u 2012. godini u odnosu na 2011. godinu zabilježeno blago smanjenje priljeva novih predmeta od 1,02% ili 3.142 predmeta manje nego u 2011. godini, po stajalištu ovog suda uslijed pojačane „procesne“ uloge ovlaštenih tužitelja u postupku odnosno češćeg korištenja i izdavanja obveznog prekršajnog naloga.

U postupku izvršenja prekršajnih sankcija u 2012. godini doneseno je 436.995 pravomoćnih i izvršnih odluka od kojih je izvršeno ukupno 148.730 ili 34,04% svih rješenja. U postupku izvršenja naplaćeno je novčanih kazni u iznosu od **195.323.357,94 kune, koji iznos je povećanje naplate od 23.236.529,61 kn ili 11,91%, a koji podatak je vrlo „ohrabrujući“** jer ukazuje na značajno povećanu učinkovitost prekršajnih sudova u ovom području sudovanja, osobito uzimajući u obzir aktualnu gospodarsku krizu i stanje recesije u društvu.

## - Zbirni podaci o radu Visokog prekršajnog suda RH

U Visokom prekršajnom sudu RH u 2012. g. zabilježeno je povećanje priljeva novih predmeta, tako da je u 2012. g. primljen 44.661 novi predmet odnosno 10,23% više novih predmeta ili u apsolutnom broju 4.567 predmeta više nego u 2011. g.

Nažalost i u 2012. godini nastavljen je trend povećanja broja neriješenih predmeta, bez obzira na činjenicu da je u odnosu na prethodnu godinu riješen značajno veći broj predmeta odnosno 2.819 predmeta više nego u 2011. g. Ovaj podatak osobito je značajan u kontekstu činjenice da u ukupnom broju riješenih predmeta, „dovršeni“ predmeti (u kojima je nastupila zastara) čine svega 4,17% odnosno od ukupno riješenih 32.313 predmeta „dovršeni“ je 1.347 predmeta.

Uz pojačani rad i zalaganje svih sudaca i sudskih savjetnika, povećanje broja riješenih predmeta od 2.819 predmeta jednim dijelom treba pripisati i poduzetim mjerama nadzora i kontinuiranog praćenja postignutih rezultata rada (mjesečno, tromjesečno, godišnje) svakog suca i svakog pojedinog odjela. Višegodišnja je praksa ovog suda da se rad sudaca i sudskih savjetnika mjesečno prati i analizira na sjednicama kolegija suda i na sjednicama sudskih odjela.

Također, ovaj podatak treba sagledavati u smislu spoznaje da su svi suci u 2012. g. ostvarili normu odnosno ostvarili **veći prebačaj norme nego u 2011. g.**

Svakako, ovom trendu povećanja broja „redovno“ riješenih predmeta značajno su uz suce i sudske savjetnike ovog suda doprinijeli i suci privremeno raspoređeni na rad u Visoki prekršajni sud RH.

Slijedom ovog utvrđenja i bez obzira na značajno veći broj riješenih predmeta, povećanje ukupnog broja neriješenih predmeta mora se promatrati u kontekstu spoznaje da je u 2012. godini, osim značajnog porasta priljeva novih predmeta, bitno promijenjena i struktura predmeta u radu.

Naime, zbog velikog broja riješenih tzv. „jednostavnih“ predmeta po ubrzanom postupku u proteklih nekoliko godina u okviru akcijskih planova, u 2012. godini u glavnini su rješavani „teži i složeniji“ predmeti (više u nastavku izvješća).

Kada se novoprimljenim predmetima pridodaju i neriješeni predmeti iz 2011. godine u broju od **58.118 neriješenih predmeta**, Visoki prekršajni sud RH u 2012. g. imao je u radu ukupno **102.779 predmeta**, od kojeg broja je riješeno **32.313 predmeta**, tako da je na dan 31. prosinca 2012. g. ostalo neriješeno 70.466 predmeta odnosno 17,53% više nego na dan 31. prosinca 2011. g.

U smislu pojašnjenja iskazanih podataka ističem da je i u 2012. g. u kontinuitetu nastavljeno rješavanje predmeta u kojima je nastupila zastara prekršajnog progona, iako razumljivo u značajno manjem broju, jer je glavnina ovih predmeta već bila riješena u proteklim godinama u okviru provedbe nekoliko Akcijskih planova (pojašnjeno u ranijim izvješćima).

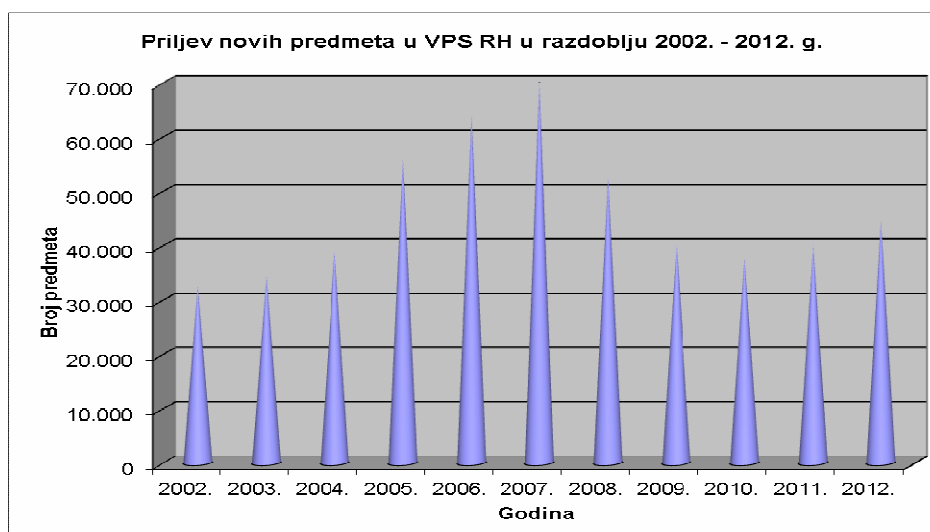
Isto tako, polazeći od brojnog stanja neriješenih predmeta na dan 1. siječnja 2012. godine, sukcesivno tijekom 2012. godine svi predmeti zaprimljeni do 31. ožujka 2011. godine (predmeti iz područja financija podijeljeni su s danom prispjeća 31. prosinca 2012. g.), raspoređeni su u rad sucima i sudskim savjetnicima primjenom algoritma za automatsku dodjelu predmeta (nasumce) po aplikaciji e-spisa.

Radi boljeg razumijevanja prethodno iskazanih pokazatelja dajemo tabelarni i grafički prikaz priljeva u periodu od 2002. – 2012. g. za Visoki prekršajni sud RH:

### Tabelarni prikaz

GODINA:	ZAPRIMLJENO NOVIH PREDMETA:	POVEĆANJE % ili SMANJENJE %
2002.	32.618	3,90%
2003.	34.491	5,74%
2004.	39.002	13,08%
2005.	55.921	30,25%
2006.	64.156	12,84%
2007.	70.097	8,50%
2008.	52.608	-24,90%
2009.	40.280	-23,57%
2010.	37.732	-6,32%
2011.	40.094	+6,26%
2012.	44.661	+10,23%

### Grafički prikaz



Međutim, bez obzira na ostvarene rezultate u proteklim godinama u kojima je broj neriješenih predmeta smanjen za 100.000, neprijeporno je da je nepravodobna popuna potrebnim brojem sudaca u ranijim godinama u skladu sa Okvirnim mjerilima, a na koju činjenicu je ovaj sud ukazivao u svojim ranijim izvješćima, ostavila teške posljedice na ažurnost i učinkovitost rada ovog suda, a koje se posljedice osjećaju i nakon više godina. Svakako treba naglasiti da je Visoki prekršajni sud RH u razdoblju od dvije godine ostao bez 5 sudaca zbog odlaska u mirovinu i 5 sudskih savjetnika zbog odlaska na druge poslove izvan suda.

### **2.1.1. Analiza ostvarenih rezultata rada prvostupanijskih prekršajnih sudova**

Prema pribavljenim statističkim podacima u 2012. godini, prvostupanijski prekršajni sudovi zaprimili su 305.927 predmeta. Kada se ovom broju predmeta pridoda 184.242 neriješena predmeta iz 2011. godine, prekršajni sudovi imali su u radu ukupno 490.169 predmeta.

Od ukupnog broja predmeta u radu u 2012. godini riješeno je 313.414 predmeta (305.924 redovna predmeta i 7.490 predmeta zastare), tako da je na dan 31. prosinca 2012. godine ostalo 176.755 neriješenih predmeta.

Kada se broj riješenih „redovnih“ predmeta od 305.924 podijeli s brojem sudaca, proizlazi da je svaki sudac u prosjeku riješio 816 predmeta. Sukladno utvrđenim Okvirnim mjerilima za rad sudaca, ovaj rezultat pokazuje prosječno bolji učinak i veći prebačaj „norme“ po sucu u odnosu na ostvareni učinak od 767 riješenih predmeta u 2011. godini.

Naime, odlukom ministra pravosuđa od 17. veljače 2010. godine, propisana su nova Okvirna mjerila za rad sudaca prekršajnih sudova s rokom primjene od 1. travnja 2010. godine, a kojima su utvrđene nove „norme“ sudaca prvostupanijskih prekršajnih sudova u sljedećoj kvantiteti:

#### **Područje suđenja prometnih prekršaja**

- meritorne odluke o prekršaju	800
- prekršajni nalozi	2.400
- predmeti pružanja pravne pomoći	2.400
- predmeti dovršeni rješenjem	3.200

#### **Područje suđenje gospodarskih prekršaja**

- meritorne odluke o prekršaju	650
- prekršajni nalozi	2.400
- predmeti pružanja pravne pomoći	2.400
- predmeti dovršeni rješenjem	3.200

#### **Područje suđenje prekršaja javnog reda i mira i javne sigurnosti**

- meritorne odluke o prekršaju	650
- prekršajni nalozi	2.400
- predmeti pružanja pravne pomoći	2.400
- predmeti dovršeni rješenjem	3.200

Međutim, kada se broju redovno riješenih predmeta pridodaju i predmeti riješeni obustavom postupka zbog zastare, proizlazi da je svaki sudac u 2012. godini prosječno riješio 836 predmeta odnosno po strukturi 816 „redovnih“ predmeta i 20 predmeta zastare – dovršeni predmeti.

U tom smislu, opravdano je istaknuti i pojasniti da postupak dovršen zastarom u najvećem broju slučajeva zahtijeva intenzivno postupanje suda u pokušavanju otklanjanja mogućnosti nastupanja zastare, te nije objektivno u potpunosti zanemariti radne učinke i u tim postupcima, iako se sucima tako riješeni predmeti ne računaju u ostvareni rezultat rada, sukladno Okvirnim mjerilima i Sudskom poslovniku.

Međutim, po stajalištu ovog suda kako je već rečeno, „ukupno“ ostvarenu učinkovitost sudova u 2012. godini, treba sagledavati ne samo u ostvarenoj kvantiteti, nego i kroz prizmu sve veće „složenosti“ i „težine“ prekršaja i čestu izmjenu zakonske regulative u području prekršajnog sudovanja, a na koju pojavnost ovaj sud stalno ukazuje u svojim izvješćima (gotovo da nema zakona koji ne propisuje prekršaje).

**Upravo zbog tih razloga, imajući u vidu ustrojstvene i organizacijske promjene i neočekivano povećanje broja neriješenih predmeta u Prekršajnom sudu u Zagrebu, ukupno ostvareni rezultati rada u 2012. g. još su značajniji, posebice uzimajući u obzir podatak da je ukupan broj neriješenih predmeta smanjen za 7.487 predmeta.**

Nadalje, u potvrdu ovih navoda treba istaknuti da su tijekom 2012. g. održana dva radna sastanka (11. travnja i 13. rujna 2012. g.) s predsjednicima 12 najvećih sudova u RH na kojima se raspravljalo o ostvarenim rezultatima rada, te o mjerama i aktivnostima koje je trebalo poduzimati radi povećanja učinkovitosti rada i smanjenja broja neriješenih predmeta. Na tim sastancima prihvaćeni su zaključci, koje zbog njihovog značenja smatram opravdanim u cijelosti ponoviti i u ovom izvješću:

I. Obvezuju se predsjednici sudova da u okviru svojih ovlasti propisanih odredbama čl. 29. Zakona o sudovima, poduzimaju sve potrebne mjere na povećanju učinkovitosti rada sudova, osobito radi povećanja broja riješenih predmeta odnosno smanjenja broja neriješenih predmeta te postizanja boljeg indeksa uspješnosti rada.

II. Isto tako, predsjednici sudova u kojima je u promatranom vremenu zabilježeno povećanje broja neriješenih predmeta obvezuju se na provedbu dodatnih mjera za povećanje učinkovitosti rada i poboljšanje indeksa uspješnosti, kako slijedi:

- izvršiti će pojačanu obveznu svakomjesečnu kontrolu rada u referadama svih sudaca, kako bi utvrdili stanje ažurnosti svakog pojedinog suca,
- obaviti će pojedinačne razgovore sa svim sucima kod kojih su uočeni vremenski diskontinuiteti između poduzetih radnji u „starim“ predmetima,
- svim sucima dodatno će pojasniti da je rješavanje „starih“ predmeta, uz kontinuirano rješavanje „novih“ predmeta, od najveće važnosti za povećanje učinkovitosti rada i poboljšanje indeksa uspješnosti suda,
- prema utvrđenom stanju predsjednici sudova inicirati će pokretanje stegovnih postupaka u odnosu na suce kod kojih budu uočene nepravilnosti u radu.

Ipak, a unatoč sve većoj „složenosti“ i „težini“ prekršajnih predmeta, jedan od glavnih razloga još uvijek relativno slabe ažurnosti rada i velikog broja neriješenih predmeta je loš materijalni položaj sudova. Osobiti je problem zastarjela oprema većine prekršajnih sudova, iako je objektivno pretpostaviti da će se glavnina ovih problema rješavati postupno u okviru ustroja nove mreže prekršajnih sudova.

I u ovom izvješću smatram opravdanim i svrsishodnim ukazati na određene probleme glede implementacije e-programa IGEA za prekršajne sudove (različiti upisnici predmeta, pozivi, obrasci izvješćivanja i dr.) osobito glede mogućnosti potpunijeg praćenja i nadzora rada sudova (novi obrasci statističkog izvješćivanja).

U tom smislu razložno je ukazati da je ovaj sud nakon učestalih nastojanja (započeto prije otprilike tri godine), uspio ishodovati od mjerodavnih tijela Ministarstva pravosuđa da se pristupi uvođenju e-programa IGEA u prekršajne

sudove umjesto ICMS sustava, uvođenjem kojeg e-programa su među inim ostvarene i financijske uštede, jer je notorno da je ICMS sustav u odnosu na e-program IGEA znatno skuplji i nepotrebno „opširan“ s obzirom na narav prekršajnog sudovanja.

Naime, svi prekršajni sudovi, kao i Visoki prekršajni sud RH, vode upisnike predmeta u e-obliku po programu IGEA-e, u metodološkom i sadržajnom smislu kao jednoj skraćenoj verziji ICMS programa (posebno prilagođeno prekršajnim sudovima) koji se primjenjuje u redovnim sudovima, a tijekom 2012. godine Radna skupina osnovana za dopunu funkcionalnosti e-programa IGEA (predsjednica Prekršajnog suda u Osijeku koordinatorica je Radne skupine) izradila je i verificirala koncepte potrebnih promjena na sustavu upisnika i obrazaca statističkog izvješćivanja, tako da se može konstatirati da je u tom području rada poslovanje prekršajnih sudova u potpunosti usklađeno s važećom zakonskom regulativom odnosno Prekršajnim zakonom, Sudskim poslovnikom, Pravilnikom o sadržaju obvezne evidencije i izvješća iz područja primjene Zakona o zaštiti od nasilja u obitelji (NN, 105/11), Pravilnikom o evidenciji odgojnih mjera (NN, 141/11), te propisanim statističkim obrascima Državnog zavoda za statistiku za 2012. godinu.

Isto tako, ostvareni rezultati prekršajnih sudova u proteklim godinama, a koji su značajno doprinijeli ukupnom smanjenju broja neriješenih predmeta u Republici Hrvatskoj, velikim dijelom su povezani s poboljšanom informatikom (veći nadzor i kontrola rada sudaca i sudova) koja je implementirana e-programom IGEA.

Nažalost, razlozi još uvijek značajnog broja neriješenih predmeta kao i prijašnjih godina su nedostupnost okrivljenika i drugih stranaka u postupku osobito u velikim gradovima zbog problema dostave, nepotpuni ili pak pogrešni podaci o točnom identitetu okrivljenika, neodazivanje ili slabo odazivanje službenih osoba kao svjedoka u postupku, nepropisna dostava pismena i dr.

Unatoč svim nabrojenim problemima koji su u znatnoj mjeri otežavali rad prekršajnih sudova, suci prekršajnih sudova u tijeku 2012. godine ostvarili su apsolutno zadovoljavajuću učinkovitost u radu, jer je **u odnosu na 2011. godinu povećan ukupan broj riješenih predmeta i prosječan broj riješenih predmeta po sucu uz istodobno smanjenje ukupnog broja neriješenih predmeta.**

Za još uspješniji i efikasniji rad prekršajnih sudova uz rješavanje spomenutih ograničenja, nužno je nastaviti i provedbu sustava stručne edukacije i stručnog usavršavanja sudaca i sudskih službenika. Uz ove mjere, potrebno je u svim sudovima u potpunosti implementirati jedinstveni e-program vođenja upisnika prekršajnih predmeta iz kojih se upisnika generiraju različiti obrasci i izvješća.

Kao i prethodne godine, i ovo izvješće bit će poslano na e-mail adrese svih prekršajnih sudova. Međutim, a bez obzira na još uvijek prisutnu i vjerojatno ne sasvim otklonjenu praksu nejednakog (različitog) iskazivanja podataka u obrascima statističkog izvješćivanja od strane pojedinih sudova, koje razlike po naravi stvari utječu na apsolutnu točnost iskazanih podataka, iskazane podatke u ovom izvješću svakako smatram posebno zanimljivim, zbog mogućnosti međusobnog uspoređivanja ostvarenih rezultata rada između pojedinih sudova (učinak po sucu, indeks uspješnosti i drugi pokazatelji o radu).

### **2.1.2. ZASTARE U PREKRŠAJNOM POSTUPKU – prvostupanjski prekršajni sudovi**

U tijeku vođenja prekršajnog postupka u 2012. godini prvostupanjski sudovi obustavili su prekršajni postupak zbog nastupa zastare u 7.490 predmeta (prosječno 20 riješenih predmeta zastare po sucu).

U ukupnom broju riješenih predmeta, dovršeni predmeti (presude kojim se optužba odbija zbog nastupa zastare prekršajnog progona) čine svega 2,39% odnosno 7.490 predmeta od 313.414 svih riješenih predmeta, dok su u 2011. godini „dovršeni“ predmeti činili 0,80% odnosno 2.323 predmeta od ukupno riješenih 292.126 predmeta.

Ovo povećanje broja „dovršenih“ predmeta u 2012. godini je očekivano, a po stajalištu ovog suda posljedica je kontinuiranog praćenja rada sudova i njihova pozivanja na rješavanje svih predmeta u kojima je nastupila zastara prekršajnog progona, a radi smanjenja ukupnog broja neriješenih predmeta.

Prema pismenim izvješćima najčešći razlozi radi kojih je došlo do zastara vođenja prvostupanjskog prekršajnog postupka kao i prethodnih godina su:

- u velikim sudovima nedostupnost okrivljenika i drugih stranaka u postupku,
- problemi u dostavi i opstruiranje postupka,
- nepotpuni ili pak pogrešni podaci o točnom identitetu okrivljenika,
- nepopunjenost prekršajnih sudova,
- relativno slaba opremljenost sudova.

Ovi razlozi su formalne i tehničke naravi i nažalost ponavljaju se zadnjih godina, iako su u normativnom smislu u najvećoj mjeri otklonjeni Prekršajnim zakonom i nastavno Zakonom o područjima i sjedištima prekršajnih sudova.

Naime, kako je već pojašnjeno u ranijim izvješćima, važećim Prekršajnim zakonom omogućeno je prekršajnim sudovima da efikasno i brzo dovrše prekršajni postupak, a uvedene su i druge značajne novine i pravni instituti kao što su nova pravila dostave, uvođenje instituta tzv. obveznog naloga, ukidanje glavne rasprave za najveći broj prekršaja i dr. Ipak, unatoč ovim novinama učestala je pojava „manipuliranja“ procesnim ovlaštenjima od strane stranaka u postupku, a u cilju nastupa zastare prekršajnog progona.

Međutim, zbog svih već spomenutih problema i zaostataka iz ranijih godina nije objektivno očekivati potpunu ažurnost na svim sudova u kratkom roku, iako su u protekle tri godine učinjeni značajni pomaci nabolje, **a ukupan broj neriješenih predmeta (zaostataka) u prekršajnim sudovima u protekle tri godine prepolovljen je u odnosu na ukupan broj neriješenih predmeta početkom 2008. godine (na kraju 2007. g. ukupan broj neriješenih predmeta bio je veći od 350.000 predmeta).**

### 2.1.3. Analiza ostvarenih rezultata rada Visokog prekršajnog suda RH

Ovaj sud u tijeku 2012. godine svoje zakonom propisane poslove obavljao je u okviru ustrojstvenih jedinica, kako slijedi:

- Odjela za prekršaje iz područja javnog reda i mira i javne sigurnosti s 3 (tri) vijeća i promjenjivim brojem sudskih savjetnika,
- Odjela za prekršaje iz područja gospodarskih prekršaja s 3 (tri) vijeća i promjenjivim brojem sudskih savjetnika,
- Odjela za financijske prekršaje s 2 (dva) vijeća (porezni prekršaji, carinski prekršaji i devizni prekršaji) i promjenjivim brojem sudskih savjetnika,
- Odjela za prekršaje iz područja sigurnosti prometa na cestama s 6 (šest) vijeća i promjenjivim brojem sudskih savjetnika,
- Službe evidencije, praćenja i proučavanja sudske prakse,
- Ureda predsjednika suda s tajništvom suda, odjeljcima financijsko-materijalnog poslovanja i tehničko-pomoćnih poslova,
- Sudske pisarnice s odjeljkom prijepisa.

U radu sudskih odjela sudjelovalo je 10 sudskih savjetnika, 9 sudaca Prekršajnog suda u Zagrebu i 1 sutkinja Prekršajnog suda u Vrbovcu privremeno raspoređenih na rad u Visoki prekršajni sud RH u statusu viših sudskih savjetnika (mandat ovih sudaca produljen je za još godinu dana), koji su izvještavali o stanju spisa i pripremali nacрте odluka u tzv. redovnim predmetima, rješavali jednostavnije predmete po ubrzanom postupku, vodili zapisnike o sjednicama vijeća i zapisnike sa sjednica odjela, kao i obavljali druge poslove po uputama predsjednika suda i predsjednika odjela, te predsjednika vijeća (razlozi upućivanja iscrpno pojašnjeni u izvješću o radu za 2011. g.).

Za odlučivanje o Zahtjevu za izvanredno preispitivanje pravomoćnog rješenja o prekršaju Visoki prekršajni sud imao je 5 (pet) vijeća i to:

- 2 (dva) vijeća od 5 (pet) sudaca za predmete iz područja javnog reda i mira i javne sigurnosti,
- 2 (dva) vijeća od 5 (pet) sudaca za predmete iz područja gospodarstva,
- 1 (jedno) vijeće od 5 (pet) sudaca za predmete iz područja prometa.

Također, suci službe evidencije kao suci pojedinci uz sudjelovanje sudske savjetnice odlučivali su o Zahtjevima za suđenje u razumnom roku. Tijekom 2012. g. primljeno je i riješeno 35 Zahtjeva za suđene u razumnom roku.



**U ovom sudu u 2012. godini zaprimljeno je 44.661 novi predmet odnosno 10,23% više ili u apsolutnom broju 4.567 predmeta više nego u 2011. godini.**

*Broj primljenih predmeta po mjesečnom prispjeću i prema područjima sudovanja:*

<b>2012</b>								
	<b>P</b>	<b>G</b>	<b>J</b>	<b>SZ</b>	<b>IP</b>	<b>FP</b>	<b>IU</b>	<b>Ukupno</b>
<b>Siječanj</b>	1939	723	517	704	1	154	4	<b>4042</b>
<b>Veljača</b>	1710	653	465	988	1	174	10	<b>4001</b>
<b>Ožujak</b>	1879	708	538	1082	0	155	7	<b>4369</b>
<b>Travanj</b>	1733	701	444	966	0	115	1	<b>3960</b>
<b>Svibanj</b>	1802	816	565	997	0	171	2	<b>4353</b>
<b>Lipanj</b>	1361	486	357	699	0	105	4	<b>3012</b>
<b>Srpanj</b>	1605	586	486	610	1	149	3	<b>3440</b>
<b>Kolovoz</b>	1250	412	334	361	0	91	2	<b>2450</b>
<b>Rujan</b>	1290	513	344	687	0	122	3	<b>2959</b>
<b>Listopad</b>	1733	603	512	894	0	132	4	<b>3878</b>
<b>Studen</b>	1908	689	508	967	0	133	5	<b>4210</b>
<b>Prosinac</b>	1821	709	524	802	0	129	2	<b>3987</b>
<b>Ukupno</b>	<b>20031</b>	<b>7599</b>	<b>5594</b>	<b>9757</b>	<b>3</b>	<b>1630</b>	<b>47</b>	<b>44661</b>

<b>Područje:</b>	<b>Broj primljenih predmeta u 2011.</b>	<b>Broj primljenih predmeta u 2012.</b>	<b>Postotak (%) u odnosu na 2011.</b>
sigurnost prometa na cestama	<b>16.982</b>	<b>20.031</b>	<b>+17,95</b>
gospodarstvo	<b>7.424</b>	<b>7.599</b>	<b>+2,29</b>
javni red i mir	<b>6.049</b>	<b>5.594</b>	<b>-7,53</b>
devize	<b>139</b>	<b>0</b>	<b>-100</b>
žalbe na rješenje o zamjeni novčane kazne kaznom zatvora	<b>7.915</b>	<b>9.757</b>	<b>+23,27</b>
zahtjev za izvanredno preispitivanje pravomoćnog rješenja o prekršaju	<b>5</b>	<b>3</b>	<b>-60,00</b>
financijski prekršaji	<b>1.516</b>	<b>1.630</b>	<b>+7,00</b>
izvanredno ublažavanje	<b>63</b>	<b>47</b>	<b>-25,40</b>
<b>UKUPNO:</b>	<b>40.094</b>	<b>44.661</b>	<b>+10,23</b>

U 2012. godini Visoki prekršajni sud RH imao je u radu 102.779 predmeta, od kojeg broja predmeta je 44.661 predmet zaprimljen tijekom 2012. g., a 58.118 neriješenih predmeta preneseno je iz 2011. g.

Od svih predmeta u radu tijekom 2012. godine riješeno je 32.313 predmeta ili 31,44% od kojeg broja 30.966 redovnih predmeta i 1.347 predmeta zastare, tako da je na dan 31. prosinca 2012. godine ostalo neriješenih 70.466 predmeta ili 68,56% od ukupnog broja predmeta u radu. U 2012. g. riješeno je ukupno 2.819 predmeta više u odnosu na 2011. g.

S obzirom na propisanu nadležnost i poziciju Visokog prekršajnog suda RH u sustavu sudbene vlasti u Republici Hrvatskoj, a radi objektivnog sagledavanja

ostvarenih rezultata rada odnosno iskazanih podataka o radu, u ovom izvješću treba ukazati da je kvantiteta rada („norma“) sudaca Visokog prekršajnog suda RH propisana Okvirnim mjerilima, u sljedećim brojčanim veličinama:

#### Područje suđenja prometnih prekršaja

- PŽ predmeti povodom žalbe na prvostupanjsku odluku	400
- IU predmeti u povodu zahtjeva za izvanredno ublažavanje kazne	700

#### Područje suđenja gospodarskih prekršaja

-GŽ predmeti povodom žalbe na prvostupanjsku odluku	340
- IU predmeti u povodu zahtjeva za izvanredno ublažavanje kazne	700

#### Područje suđenja prekršaja javnog reda i mira i javne sigurnosti

- JŽ predmeti povodom žalbe na prvostupanjsku odluku	340
- IU predmeti u povodu zahtjeva za izvanredno ublažavanje kazne	700

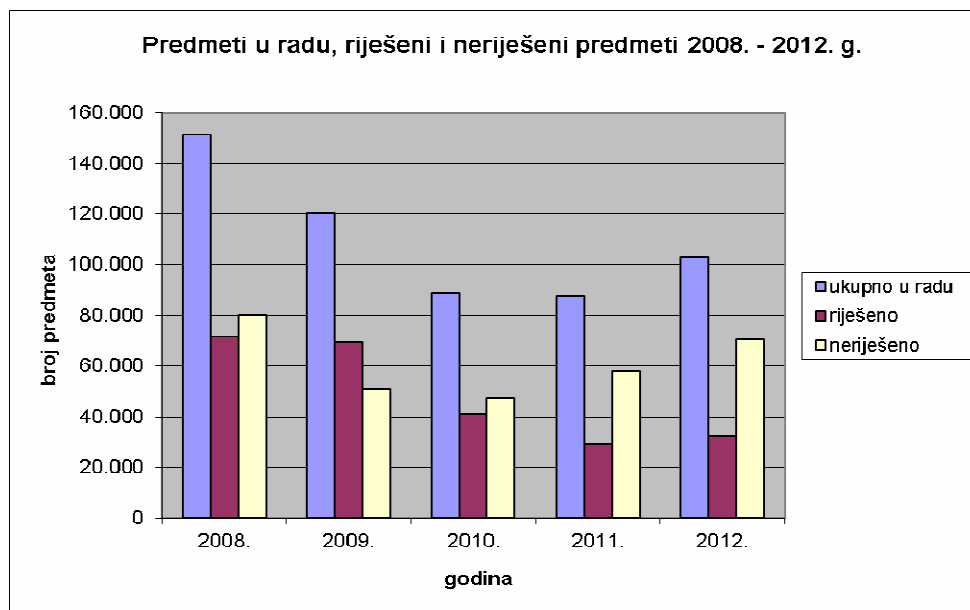
#### Područje suđenja financijskih prekršaja

- FPŽ predmeti povodom žalbe na prvostupanjsku odluku	280
- IU predmeti u povodu zahtjeva za izvanredno ublažavanje kazne	700

**TABLICA: Predmeti u radu, riješeni i neriješeni predmeti 2008. – 2012. g.**  
(od stupanja na snagu Prekršajnog zakona)

Predmeti	2008.	2009.	2010.	2011.	2012.
<b>ukupno u radu</b>	151.531	120.375	88.664	87.612	102.779
<b>riješeno</b>	71.436	69.443	41.146	29.494	32.313
<b>neriješeno</b>	80.095	50.932	47.518	58.118	<b>70.466</b>

**GRAFIKON: Predmeti u radu, riješeni i neriješeni predmeti 2008. – 2012. g.**



Od ukupnog broja predmeta u radu u 2012. g. riješeno je 32.313 predmeta od kojeg broja je bilo 1.347 predmeta zastare ili 4,17% svih riješenih predmeta.

Od ukupnog broja riješenih predmeta suci su riješili 19.165 predmeta (prosječno 456 predmeta - 42 suca na dan 31. prosinca 2012. g. računajući na osnovi prosječne norme po svim područjima sudovanja), a sudski savjetnici (računajući ovdje zbog statistike i suce prvostupanjskih sudova na ispomoći u VPSRH) ukupno 13.148 predmeta.

Nadalje, iz strukture primljenih predmeta u 2012. godini u odnosu na 2011. godinu promatrano po područjima prekršajnog sudovanja, zamjetno je povećanje priljeva predmeta iz područja prometa u broju od 3.049 predmeta više ili 17,95% više, povećanje priljeva SZŽ predmeta od 23,27%, porast priljeva predmeta iz područja gospodarstva od 2,29%, te smanjenje priljeva predmeta iz područja javnog reda i mira i javne sigurnosti od 7,53%.

Po stajalištu ovog suda, uzimajući u obzir ostvarene rezultate rada odnosno glavne pokazatelje o radu, osnovano se pokazuje (slično kao i kod prvostupanjskih prekršajnih sudova) da se stanje stabiliziralo promatrano po mjerilima broja i strukture riješenih predmeta. Međutim, u 2012. g. u odnosu na 2011. g. značajno je porastao priljev novih predmeta od čak 10,23% ili u apsolutnom broju od 4.567 predmeta. Unatoč svim poduzetim mjerama, u postojećim uvjetima rada i poslovanja po naravi stvari ovo povećanje priljeva za posljedicu je imalo značajno povećanje ukupnog broja neriješenih predmeta u sudu.

Također, u postupku pred ovim sudom u 2012. godini donijeto je 1.347 presuda kojima se optužba odbija (obustava prekršajnog postupka zbog zastare).

U ukupnom broju riješenih predmeta, dovršeni predmeti (u kojima je nastupila zastara) čine svega 4,17% odnosno 1.347 od ukupno 32,313 riješenih predmeta, dok su u 2011. godini dovršeni predmeti činili 2,32% svih predmeta ili 683 od ukupno riješenih 29.494 predmeta.

Ipak, treba istaknuti da je ovo povećanje broja „dovršenih“ predmeta apsolutno očekivano, a nastalo uslijed već svih ranije spomenutih i pojašnjenih razloga.

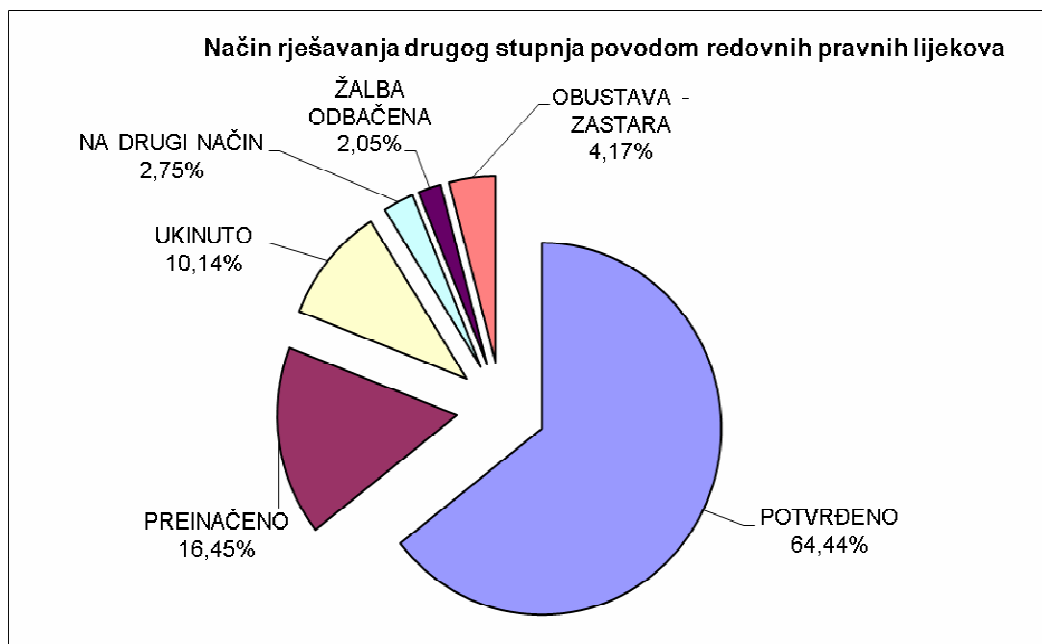
Isto tako, a unatoč svim poduzetim mjerama i postignutom stanju ažurnosti i nadalje određeni manji broj predmeta dospijeva u zastaru, zbog kojih razloga se povremeno po evidenciji iz e-upisnika predmeta izdvajaju i dodjeljuju u rad sucima i sudskim savjetnicima svi predmeti u kojima prijeti nastupanje zastare prekršajnog progona (ovaj e-program praćenja inkorporiran je u e-program IGEA za ovaj sud).

#### *Način rješavanja povodom redovnih pravnih lijekova u 2011. g.*

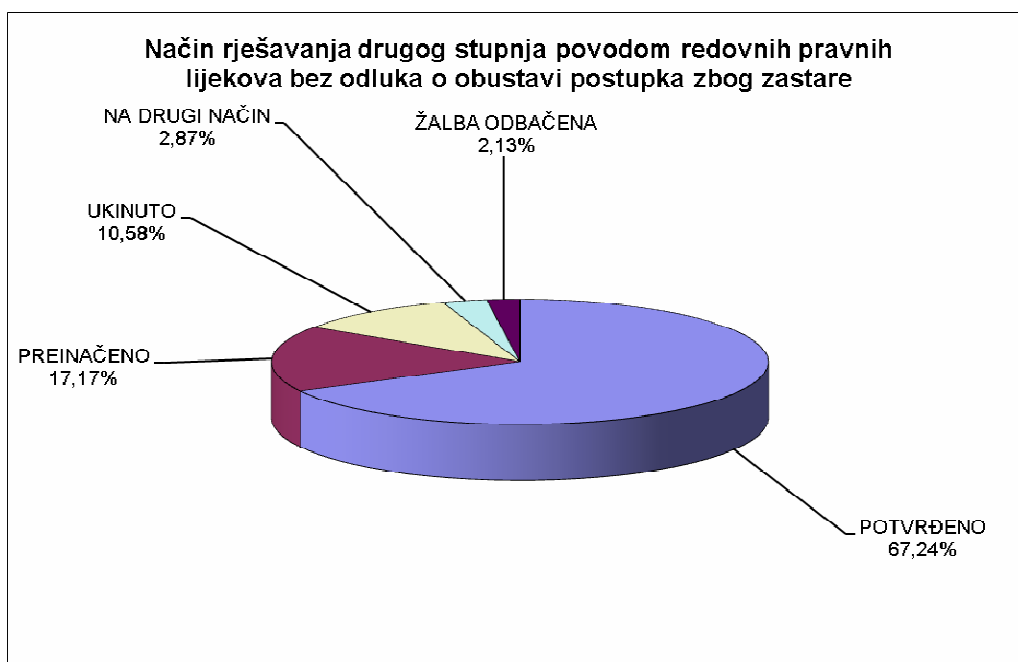
<b>Način rješavanja:</b>	<b>Broj predmeta:</b>	<b>%:</b>
Potvrđena rješenja prvog stupnja	<b>19.970</b>	<b>67,71</b>
Preinačena rješenja prvog stupnja	<b>3.730</b>	<b>12,65</b>
Ukinuta rješenja prvog stupnja	<b>3.623</b>	<b>12,28</b>
Predmeti riješeni na drugi način	<b>968</b>	<b>3,28</b>
Žalba odbačena	<b>520</b>	<b>1,77</b>
Dovršeni-obustava zbog zastare	<b>683</b>	<b>2,32</b>

*Način rješavanja povodom redovnih pravnih lijekova u 2012. g.*

<b>Način rješavanja:</b>	<b>Broj predmeta:</b>	<b>%:</b>
Potvrđena rješenja prvog stupnja	<b>20.822</b>	<b>64,44</b>
Preinačena rješenja prvog stupnja	<b>5.317</b>	<b>16,46</b>
Ukinuta rješenja prvog stupnja	<b>3.276</b>	<b>10,14</b>
Predmeti riješeni na drugi način	<b>890</b>	<b>2,76</b>
Žalba odbačena	<b>661</b>	<b>2,04</b>
Dovršeni-obustava zbog zastare	<b>1.347</b>	<b>4,16</b>



*Način rješavanja drugog stupnja povodom redovnih pravnih lijekova bez odluka o obustavi postupka zbog zastare:*



Ipak, a unatoč ostvarenim rezultatima, prebačaju propisane „norme“, te značajno većem broju redovno riješenih predmeta u broju od 2.155 predmeta, zamjetno je veliko povećanje ukupnog broja neriješenih predmeta u broju od 12.348 predmeta. U nastalim okolnostima, a slijedom činjenice da suci sudova na području zagrebačke županije i suci Prekršajnog suda u Zagrebu nemaju dovoljnu opterećenost brojem predmeta (dobiveno analizom stanja i uvidom u statistička izvješća), ovaj sud pravodobno je još sredinom 2012. g. pokrenuo inicijativu prema predsjedniku Vrhovnog suda RH i ministru pravosuđa aktima broj: 12-Su-353/12 od 7. svibnja 2012. g., od 20. lipnja 2012. g. i od 20. rujna 2012. g. da se privremeno angažira 50 do 70 sudaca spomenutih sudova i to na način da bi ti suci rješavali predmete suda u kojima su imenovani i istodobno pomagali u rješavanju predmeta Visokog prekršajnog suda RH, naravno uz ograničenje da ne bi mogli sudjelovati u izradi nacрта odluka u predmetima u kojima su eventualno sudili u prvom stupnju. Podrazumijeva se da bi se svi predmeti raspoređeni u rad sucima u takvom statusu rješavali kroz sjednice vijeća u skladu s Prekršajnim zakonom.

Međutim, ovakav prijedlog potkrijepljen i statističkim podacima o ukupnom broju predmeta u radu i pojedinačnoj opterećenosti svakog suca ovog suda, nije dobio podršku Ministarstva pravosuđa i Državnog sudbenog vijeća uz obrazloženje da zbog postojećih zakonskih ograničenja takav model nije primjenjiv u praksi.

Kako nažalost prethodno pojašnjeni model nije prihvaćen, povećanje broja neriješenih predmeta apsolutno je očekivano, osobito uzimajući u obzir strukturu („težinu“ i „složenost“) riješenih predmeta u 2012. godini, saznanje da je tijekom 2011. godine uspješno završen Akcijski plan za rješavanje „jednostavnijih“ redovnih predmeta po ubrzanom postupku započeo još 2009. godine, te činjenicu da je tijekom 2012. godine troje sudaca razriješeno dužnosti zbog navršenih 70 godina života (pojašnjeno u prethodnom dijelu izvješća).

Nadalje, u 2012. godini ovaj sud imao je u radu i 8 zahtjeva za izvanredno preispitivanje pravomoćnog rješenja o prekršaju od kojeg broja predmeta je riješeno 5 zahtjeva.

Isto tako, Visoki prekršajni sud RH u 2012. godini rješavao je i o žalbama na rješenja prvostupanijskih sudova kojima su novčane kazne, koje su izrekla druga prekršajna tijela zamijenjene kaznom zatvora (SZŽ predmeti).

Ukupno u radu tijekom 2012. godine ovaj sud imao je takvih 11.208 predmeta (u apsolutnom broju 1.842 predmeta više ili 23,27% više u odnosu na 2011. g.) od kojeg broja predmeta je riješen 8.931 predmet. Od ukupnog broja riješenih predmeta, glavninu tih predmeta riješili su sudski savjetnici po „ubrzanom“ postupku.

Naime, sukladno uvodno spomenutoj Strategiji reforme pravosuđa i stajalištu Vrhovnog suda RH da sudovi u Republici Hrvatskoj moraju nastaviti s mjerama na rješavanju zaostataka iz ranijih godina, ovaj sud tijekom prvog i trećeg kvartala 2012. godine, nastavio je provedbu Akcijskog plana za rješavanje tzv. „jednostavnijih“ prekršajnih predmeta po ubrzanom postupku, u okviru kojeg plana su riješeni gotovo svi predmeti supletornog zatvora odnosno nešto manje od 9.000 SZŽ predmeta. Ovu akciju provodili su isključivo savjetnici ovog suda i suci privremeno raspoređeni na rad u Visoki prekršajni sud RH.

S obzirom na trenutno stanje, apsolutno je utemeljeno konstatirati da je u ovom području sudovanja Visoki prekršajni sud RH postigao veliku ažurnost u radu.

Način rješavanja povodom žalbi na rješenja o zamjeni novčane kazne supletornim zatvorom je slijedeći:

Način rješavanja:	Broj predmeta:
Potvrđena prvostupanjska odluka	7.401
Preinačena prvostupanjska odluka	326
Ukinuta prvostupanjska odluka	491
Predmeti riješeni na drugi način	163
Žalba odbačena	117
Obustavljen postupak zbog zastare	433

Isto tako, u smislu ukupno ostvarenih rezultata rada u 2012. godini, treba pojasniti da u ovom sudu za razliku od redovnih sudova u stvarnosti ne postoji problem rješavanja starih predmeta u klasičnom smislu (predmeti stariji od tri godine), radi čega se i tijekom 2012. godine aktivnost ovog suda, osim nastojanja za rješavanje što većeg broja redovnih predmeta, najčešće svodila na spašavanje predmeta od nastupa zastare, tj. njihovo pravodobno dodjeljivanje u rad uz prioritarno rješavanje svih važnijih i „vrednijih“ predmeta, sukladno Sudskom poslovniku i Godišnjem rasporedu poslova.

Svakako treba istaknuti da u 2012. g. nije zaprimljen niti jedan zahtjev za ostvarivanje prava na pristup informacijama u smislu odredbe članka 15. stavak 1. točka 4. Zakona o pravu na pristup informacijama. Naime, nekoliko podnesenih zahtjeva svodili su se na prikrivene pokušaje saznanja o stanju spisa (preslika dokumentacije i dr.), iako su takve informacije podnositeljima bile dostupne primjenom drugih propisa.

Osim donošenja odluka povodom žalbi, te odlučivanja o izvanrednim pravnim lijekovima, Visoki prekršajni sud RH u 2012. g. riješio je i **2.469 „R“ predmeta i 1.418 „IR“ predmeta** (ovi predmeti prekovredno se daju u rad) u kojima je odlučivao:

- o sukobima nadležnosti prvostupanjskih prekršajnih sudova (R),
- na traženje nadležnih državnih tijela davao primjedbe i pravna mišljenja na pojedine nacрте propisa (R),
- primao izravno Visokom prekršajnom sudu upućene žalbe, koje je nakon ispitivanja njihove valjanosti (sadržaj žalbe, a osobito potpis i punomoć branitelja) vraćao prvostupanjskom sudu s zahtjevom da se dostavi cijeli predmet (R),
- podnesci, zamolbe za dostavu spisa na uvid, presliku dokumentacije (R),
- o odgodi izvršenja prekršajnih sankcija u povodu izvanrednog pravnog lijeka (IR),
- oduzimanje predmeta (IR),
- zadržavanje okrivljenika (IR),
- mjere opreza (IR),
- žalbe na rješenja o zaštitnoj mjeri (IR) i
- molbe za odgodu izvršenja kazne zatvora (IR).

Svakako, i u ovom izvješću treba istaknuti da je u protekle četiri godine u okviru provedbe **Akcijskog plana riješeno više od 120.000 predmeta**, a kojim

učinkom je ovaj sud nesumnjivo značajno pridonio smanjenju svih zaostataka sudskih predmeta u Republici Hrvatskoj.

Pored toga, predsjednik Visokog prekršajnog suda RH u okviru svoje zakonom propisane nadležnosti je riješio i 948 predmeta sudske uprave ("SU"-upisnik), u kojim predmetima se osim sudskoupravnih akata vezanih za organizaciju rada i poslovanja ovog suda (rješenja, upute, upravne akte, rješavalo i o zahtjevima za izuzeće sudaca, požurnicama stranaka, pritužbama sudaca, sudskih službenika i građana, te o problemima rada prvostupanjskih prekršajnih sudova, od opreme, smještaja i popunjenosti sudova do stručnih pravnih mišljenja i dr.

### 2.1.4. MALOLJETNI POČINITELJI PREKRŠAJA

U 2012. godini u Republici Hrvatskoj evidentirano je ukupno 4.946 maloljetnih počinitelja prekršaja, što je povećanje od 0,31% broja maloljetnih počinitelja prekršaja u odnosu na 2011.g. Od ukupnog broja maloljetnika 1.188 maloljetnika ili 24,02% bili su u dobi od 14 - 16 godina, a 3.758 maloljetnika ili 75,98% u dobi od 16 - 18 godina.

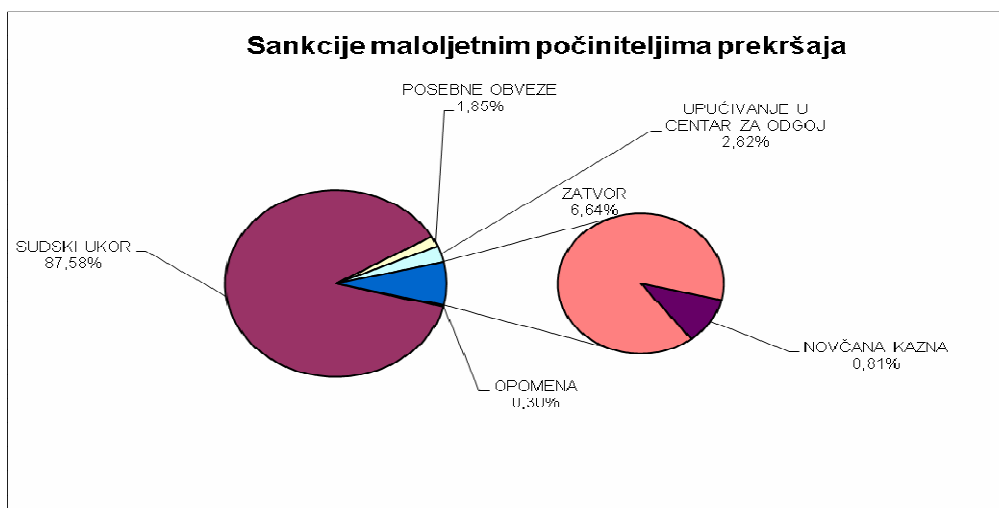
Prekršaje iz područja gospodarstva počinilo je 88 maloljetnika. U dobi od 14 - 16 godina bilo je 18 ili 20,46% maloljetnih počinitelja, a u dobi od 16 - 18 godina 70 ili 79,54% maloljetnika.

Prekršaje protiv javnog reda i mira i javne sigurnosti počinilo je 2.474 maloljetnika. U dobi od 14 - 16 godina bilo je 575 ili 23,24%, a u dobi od 16 - 18 godina 1.899 ili 76,76%. Najčešći prekršaji koje su činili bili su prekršaji propisani Zakonom o prekršajima protiv javnog reda i mira i to: svađa, vika, tučnjava, omalovažavanje službenih osoba te zloupotreba opojnih droga.

Prekršaje iz područja sigurnosti prometa na cestama počinilo je 2.384 maloljetnika. U dobi od 14 - 16 godina bilo je 595 ili 24,96% maloljetnih počinitelja, a u dobi od 16 - 18 godina 1.789 ili 75,04% maloljetnih počinitelja. Najčešći prekršaji u ovom području bili su vožnja prije stjecanja prava na upravljanje vozilom, vožnja neregistriranim vozilom i nezaustavljanje na znak crvenog svjetla.

Maloljetnim počiniteljima prekršaja u 2012. g. izrečene su sljedeće sankcije:

- opomena	12	ili	0,30%
- sudski ukor	3.561	ili	87,58%
- posebne obveze	75	ili	1,85%
- upućivanje u centar za odgoj	115	ili	2,82%
- novčana kazna	33	ili	0,81%
- zatvor	270	ili	6,64%





Pored ovih sankcija, maloljetnim počiniteljima prekršaja izrečeno je i 649 zaštitne mjere i to po područjima sudovanja kako slijedi:

- iz područja javnog reda i mira	375 zaštitnih mjera,
- iz područja sigurnosti prometa na cestama	270 zaštitnih mjera,
- iz područja gospodarstva	4 zaštitne mjere.

U odnosu na 2011. godinu, kada je bilo evidentirano ukupno 4.931 maloljetni počinitelji prekršaja, u 2012. godini taj broj povećao se na 4.946 odnosno za 15 maloljetnih počinitelja više ili 0,31% više. Treba istaknuti da je u proteklih nekoliko godina stabiliziran broj maloljetnih počinitelja prekršaja (u malom % manje ili više), koja pojavnost je sa sociološkog aspekta zanimljiva za razmatranje i stručnu analizu.

Također, treba spomenuti da je u 2012. godini u odnosu na 2011. godinu zabilježeno smanjenje izrečenih kazni zatvora prema maloljetnicima (14,29% manje ili 45 manje), koji podatak je također zanimljiv za razmatranje i stručnu analizu.

Usporedbom broja maloljetnih počinitelja prekršaja po županijama zamjetno je da su najveći broj prekršaja počinili maloljetnici s područja Osječko-baranjske županije i to 734 ili 14,84% od ukupnog broja svih počinitelja.

Druga županija po broju maloljetnih počinitelja prekršaja je Splitsko-dalmatinska županija sa 653 ili 13,20%, nakon toga Primorsko-goranska županija sa 357 ili 7,22%, te Grad Zagreb sa 323 ili 6,53%. Ove četiri županije u svojoj ukupnosti obuhvaćaju 41,79% svih maloljetnih počinitelja prekršaja. Zanimljivo je da je Osječko-baranjska županija po prvi puta područje s najvećim brojem maloljetnih počinitelja prekršaja, a koju pojavu svakako valja pomno pratiti i analizirati odnosno pojasniti razloge nastanka ove pojave.

### 2.1.5. IZVRŠENJE PREKRŠAJNIH SANKCIJA

U postupku izvršenja prekršajnih sankcija u 2012. godini u Republici Hrvatskoj pokrenuto je 436.995 predmeta izvršenja.

Od svih predmeta u radu izvršeno je 148.730 ili 34,04% svih rješenja odnosno 4% više odnosno u apsolutnom broju 20.388 predmeta više nego u 2011. godini, tako da je ostalo neizvršeno 288.265 predmeta (ovaj trend je očekivan s obzirom na sve novine u postupku izvršenja).

Od ukupnog broja izvršenih rješenja, na kaznu zatvora se odnosi 1.419 rješenja ili 0,95% od svih izvršenih rješenja, a koji broj je značajno smanjenje izvršenih kazni zatvora od 12,47% komparativno u odnosu na broj izvršenih rješenja u 2011. godini ili u apsolutnom broju 202 kazne zatvora manje nego u 2011. godini.

Isto tako, treba ukazati da je glavnina kažnjenika koji su izdržali kaznu zatvora bili počinitelji prekršaja iz Zakona o zaštiti od nasilja u obitelji, kao i u 2011. godini.

Broj izvršenih rješenja u kojima je neplaćena novčana kazna zamijenjena supletornim zatvorom je 2.345 predmeta ili 1,58% od svih ukupno izvršenih kazni, a koji broj ukazuje na blago povećanje broja izvršenih rješenja mjera supletornog zatvora. Od ukupno 3.764 izvršenih kazni zatvora i mjera supletornog zatvora, na kaznu zatvora odnosi se 1.419 predmeta ili 37,70%, a na mjeru supletornog zatvora 2.345 predmeta ili 62,30% .

**U 2012. godini izvršeno je 144.713 novčanih kazni ili 33,17% od ukupnog broja svih predmeta u postupku izvršenja, te je naplaćeno ukupno 195.323.357,94 kuna odnosno 23.264.529,61 kuna više ili 11,91% više nego u 2011. godini. Ovaj podatak ukazuje na bitno povećanu učinkovitost sudova u postupcima naplate novčanih kazni.**

**GRAFIKON: Naplata novčanih kazni u 2009., 2010., 2011. i 2012. godini**



Ovako postignuti rezultati rada u postupcima izvršenja mogu se pojasniti dovođenjem u uzročno-posljedičnu svezu smanjeni priljev predmeta s jedne strane s učinkom sudova ostvarenim u predmetima naplate novčanih kazni s druge strane.

Naime, zbog manjeg priljeva predmeta u prethodnim godinama nastalo je stanje ažurnosti u kojem se moglo u značajno većem opsegu rješavati predmete naplate novčanih kazni, a nastavno treba ukazati i da je važećim Okvirnim mjerilima „umanjena“ norma sucima koji su Godišnjim rasporedom poslova određeni za rješavanje predmeta izvršenja.

Ipak, treba istaknuti da prikazani iznos naplaćenih novčanih kazni još uvijek ne odgovara u cijelosti pravom stanju stvari zbog određenih manjkavosti u postojećem sustavu evidencije naplate novčanih kazni odnosno određenih neusklađenosti u iskazivanju naplaćenih kazni od strane Financijske agencije. Stoga su prikazani iznosi dobiveni i izračunati isključivo prema pribavljenim podacima sudova.

Vezano za ovaj djelokrug rada prekršajnih sudova, svakako treba naglasiti da još uvijek postoje „opstrukcije“ u primjeni pravila izvršenja, osobito u dijelu postupka u kojem sudjeluju nadležna tijela Porezne uprave, te u slučajevima kada sudovi u rješenju o zamjeni utvrđuju datum početka izdržavanja mjere supletornog zatvora, a kažnjenik u međuvremenu izjavi žalbu.

U svakom slučaju postignuti trend uspješnosti mora se pažljivo pratiti, osobito uzimajući u obzir činjenicu da je u 2012. godini ostvareno značajno povećanje naplate u iznosu od 23.264.529,61 kune.

Istodobno, ovaj pokazatelj o radu prekršajnih sudova najviše je poboljšana u 2012. godini u odnosu na 2011. godinu, promatrano u statističkom smislu odnosno u apsolutnom broju i ukupnom postotku povećanja.

Zaključno, **treba naglasiti da se radi poboljšanja učinkovitosti naplate novčanih kazni**, predloženim izmjenama i dopunama važećeg Prekršajnog zakona **uvodi niz novina**. Prvenstveno se nastoji motivirati osuđenike da dobrovoljno, u što je moguće kraćem roku, plate novčanu kaznu za počinjeni prekršaj. Uvodi se mogućnost naplate novčane kazne na mjestu počinjenja prekršaja u upola manjem iznosu od propisane fiksne novčane kazne ili u upola manjem iznosu od minimuma propisane kazne u rasponu, te „popust“ osuđenicima koji novčanu kaznu plate u roku.

Isto tako, predloženim izmjenama i dopunama Zakona napušta se dosadašnji koncept prisilne naplate novčane kazne putem Porezne uprave te potom zamjene nenaplaćene novčane kazne kaznom zatvora (supletorni zatvor) obzirom se taj sustav pokazao neučinkovitim. Sukladno Zakonu o provedbi ovrhe na novčanim sredstvima (Narodne novine, broj 91/2010) i Ovršnom zakonu (Narodne novine, broj 112/2012) nenaplaćena novčana kazna prisilno će se naplaćivati putem nadležne institucije, a u slučaj neuspješne prisilne naplate novčane kazne fizičkoj osobi ista će se zamijeniti radom za opće dobro. Tek u slučaju nepostojanja pristanka ili neprovođenje rada za opće dobro novčana kazna će se zamijeniti kaznom zatvora.

Nesumnjivo je da će se ovim izmjenama i dopunama značajno povećati učinkovitost naplate novčanih kazni u prekršajnim postupcima.

### 3. POPUNJENOST SUDOVA

U svim prekršajnim sudovima u RH (prvostupanjski prekršajni sudovi i Visoki prekršajni sud RH) tijekom 2012. godine sudačku dužnost su obnašala 417 suca (375 sudaca u prvostupanjskim sudovima – tri suca manje nego u 2011. g. i 42 suca u Visokom prekršajnom sudu RH).

U prvostupanjskim prekršajnim sudovima žena sudaca bilo je ukupno 276 ili 73,60% odnosno muškaraca 99 ili 26,40% sudaca.

Nadalje, u prvostupanjskim prekršajnim sudovima tijekom 2012. godine radilo je 55 sudskih savjetnika i 9 sudačkih vježbenika, te 1.015 ostalih službenika odnosno ukupno 1.079 službenika i namještenika.

Prema izvješćima sudova u 2012. godini bilo je nepopunjeno 38 mjesta sudaca, 160 mjesta sudskih savjetnika, 143 sudačkih vježbenika i 130 mjesta ostalih službenika i namještenika.

Vezano za ovaj djelokrug rada i djelovanja prekršajnih sudova, zapaža se da u 2012. godini nije bilo značajnijih promjena u kadrovskoj strukturi i broju zaposlenih službenika, koje stanje treba pripisati činjenici da je i u 2012. godini na snazi bila odluka Vlade RH o zabrani zapošljavanja u tijelima državne vlasti u Republici Hrvatskoj.

Slijedom ove odluke, Ministarstvo pravosuđa RH kao mjerodavno tijelo za odlučivanje, nije davalo prethodne suglasnosti prekršajnim sudovima za raspisivanje oglasa za popunu upražnjenih mjesta sudskih službenika, osim u utvrđenim izuzecima propisanim odlukom Vlade RH.

U svim ranijim izvješćima ovog suda osobito je isticani problem funkcioniranja sudova s jednim sucem i sudova na otocima odnosno pitanje svrsishodnosti i opravdanosti imenovanja "drugog" suca u takvim sudovima.

Međutim, ovaj problem u načelu je uspješno riješen donošenjem novog Zakona o područjima i sjedištima prekršajnih sudova, kojim zakonom su svi sudovi „s jednim“ sucem osnovani kao stalne službe izvan sjedišta novoosnovanog suda, osim sudova na otocima koji su i nadalje ostali postojati, očito zbog razloga prometne dostupnosti i posebnog administrativnog statusa otoka u Republici Hrvatskoj.

Ipak, možda je potrebno u okviru daljnje racionalizacije mreže sudova razmotriti mogućnosti pripojenja „otočkih“ sudova većim sudovima uz obalu, kojim spajanjem bi se nesumnjivo uspješno riješili problemi u funkcioniranju takvih sudova u slučajevima bolesti ili odsutnosti suca.

Također, neprijeporno je da se novim ustrojem značajno povećala ukupna učinkovitost i ažurnost rada prekršajnih sudova, ali isto tako i postigla značajna racionalizacija u materijalnim rashodima i organizaciji rada i poslovanja.

Prema rješenju ministra pravosuđa u Visokom prekršajnom sudu RH od utvrđenih 45 mjesta sudaca dužnost su obnašala 42 suca, jer je troje sudaca tijekom 2012. g. razriješeno dužnosti zbog navršenih 70 godina života.

Međutim, unatoč već spomenutom značajnom smanjenju ukupnog broja neriješenih predmeta u proteklim godinama, postojeći broj sudaca apsolutno nije dovoljan za postizanje zadovoljavajuće ažurnosti rada. Stoga je na zahtjev ovog suda mandat 9 sudaca privremeno upućenih na rad u ovaj sud produljen na vrijeme od još jedne godine. Ovi suci u postupku suđenja imaju status viših sudskih savjetnika.

U međuvremenu počev od 1. siječnja 2012. godine odlukom Državnog sudbenog vijeća još dvoje sudaca Prekršajnog suda u Zagrebu privremeno su raspoređeni na rad u Visoki prekršajni sud RH na vrijeme od jedne godine.

Smatram opravdanim u ovom izvješću navesti da je iz neznanih razloga, a unatoč očividno nedovoljnom broju sudaca, poništen oglas za popunu tri slobodna mjesta sudaca ovog suda objavljen u rujnu 2012. g.

U svakom slučaju, ove okolnosti su nesumnjivo vrlo negativno utjecale na ukupne rezultate rada Visokog prekršajnog suda RH u 2012. godini.

Također, u ovom izvješću treba istaknuti da je trenutni broj sudskih savjetnika zadovoljavajući, osobito uzimajući u obzir postojeća materijalna ograničenja, a svi oni su značajno pridonijeli podizanju ukupne učinkovitosti rada ovog suda, osobito u aktivnostima i mjerama vezanim za rješavanje predmeta po „ubrzanom“ postupku.

Sukladno Mjerilima za određivanje službenika i namještenika, Pravilnikom o unutarnjem redu u Visokom prekršajnom sudu RH sistematizirana su 74 radna mjesta za službenike i namještenike od kojeg broja je na dan 31. prosinca 2012. godine bilo nepopunjeno 11 mjesta sudskih savjetnika i 17 mjesta ostalih državnih službenika.

#### **4. SMJEŠTAJNI PROBLEMI PREKRŠAJNIH SUDOVA**

Problemi u smještaju prekršajnih sudova, koji su godinama isticani u izvješćima ovog suda (npr. loši radni uvjeti i loš smještaj velike većine sudova) još uvijek u pretežitom broju slučajeva nisu riješeni, a ovi problemi bili su jedan od glavnih razloga za racionalizaciju mreže sudova odnosno donošenje novog Zakona o područjima i sjedištima prekršajnih sudova.

Naime, spomenutim Zakonom i Odlukom o osnivanju stalnih službi kao pratećim podzakonskim aktom propisani su dinamika i rokovi sjedinjenja novoustrojenih sudova, ovisno o mogućnosti fizičkog spajanja više sudova u jedan sud odnosno preseljenja stalnih službi u sjedište suda.

Na temelju dosadašnjih saznanja osnovano očekivati da će se aktualno stanje smještaja sudova značajno popraviti provedbom spomenute odluke, koji proces sjedinjenja treba biti završen do 2019. godine.

U svezi dinamike ustrojavanja nove mreže sudova, a koja je isključivo bila uvjetovana mogućnostima fizičkog sjedinjenja (smještaja u jedan prostor) stalnih službi sa sjedištem suda, treba spomenuti da je u protekle tri godine učinjen značajan pomak nabolje. Tako je Stalna služba u Prelogu spojena sa Prekršajnim sudom u Čakovcu, Stalna služba u Ludbregu sa Prekršajnim sudom u Varaždinu, Stalna služba u Čabru sa Prekršajnim sudom u Delnicama, Stalna služba u Ozlju sa Prekršajnim sudom u Karlovcu, Stalna služba u Drnišu sa Prekršajnim sudom u Kninu, Stalna služba u Iloku sa Prekršajnim sudom u Vukovaru, Stalne službe u Biogradu n/m i u Benkovcu sa Prekršajnim sudom u Zadru, Stalna služba u Dugom Selu sa Prekršajnim sudom u Vrbovcu, Stalna služba u Čazmi sa Prekršajnim sudom u Ivanić Gradu i Stalna služba u Pregradi sa Prekršajnim sudom u Krapini (s 1. ožujkom 2013. g. Stalna služba u Đurđevcu spojena s Prekršajnim sudom u Koprivnici – spajanje ostalih stalnih službi odvijati će se do 2019. g.).

Slijedom nastalih promjena i unatoč učinjenim pomacima nabolje tijekom proteklih godina i preseljenja prekršajnih sudova u Slavonskom Brodu, Senju, Puli,

Vukovaru, Kninu, Pazinu, Zagrebu, Metkoviću i Krapini u nove ili adaptirane stare prostore, trebalo bi puno sustavnije pristupiti rješavanju ovog problema i to na način da se utvrdi postojeće stanje, te izradi „katalog“ smještaja i opreme svih prekršajnih sudova. Pregled i analiza postojećeg smještaja prekršajnih sudova odnosno izrada tzv. „Bijele knjige“ jedna je od važnih aktivnosti u okviru programa IPA 2009 za prekršajne sudove, koji će se provoditi tijekom 2013. godine (Komponenta 3).

Međutim, kako je ova problematika rada u isključivoj mjerodavnosti Ministarstva pravosuđa, od strane ovog suda do sada nije bilo moguće značajnije utjecati na redoslijed, dinamiku i prioritete rješavanja spomenutih problema.

## **5. OSTALE DJELATNOSTI OD VAŽNOSTI ZA VISOKI PREKRŠAJNI SUD RH**

Predsjednik suda i suci tijekom 2012. godine sudjelovali su u različitim aktivnostima u svezi davanja mišljenja na predložene zakone ili izmjene zakona, u poslovima objave sudske prakse i pravnih stajališta ovog suda, te su odgovarali građanima na njihove upite, predstavke i žalbe. U tom smislu osobito je značajno sudjelovanje četvero sudaca ovog suda u radnoj grupi za izradu Izmjena i dopuna važećeg Prekršajnog zakona (razlozi detaljno pojašnjeni u uvodu izvješća).

Također, kao i ranijih godina nastavljena je suradnja ovog suda s resornim ministarstvom i Vrhovnim sudom RH na rješavanju svih otvorenih pitanja i problema od značenja za rad ovog suda i prekršajnih sudova, osobito vezano za potpunu implementaciju e-programa IGEA za prekršajne sudove s popratnim uputama (pojašnjeno u uvodnom dijelu izvješća) te u aktivnostima vezanim uz provedbu programa IPA 2009 za prekršajne sudove (više u nastavku izvješća).

U tom smislu svrsishodno je ukazati da svi prekršajni sudovi, kao i Visoki prekršajni sud RH, vode upisnike predmeta u e-obliku po programu IGEA-e, u metodološkom i sadržajnom smislu kao jednoj skraćenoj verziji ICMS programa (posebno prilagođeno prekršajnim sudovima) koji se primjenjuje u redovnim sudovima. Tijekom 2012. godine Radna skupina osnovana za dopunu funkcionalnosti e-programa IGEA (predsjednica Prekršajnog suda u Osijeku koordinatorica je Radne skupine) izradila je i verificirala koncepte potrebnih promjena na sustavu upisnika i obrazaca statističkog izvješćivanja, tako da se može konstatirati da je u tom području rada poslovanje prekršajnih sudova u potpunosti usklađeno s važećom zakonskom regulativom odnosno Prekršajnim zakonom, Sudskim poslovníkom, Pravilnikom o sadržaju obvezne evidencije i izvješća iz područja primjene Zakona o zaštiti od nasilja u obitelji (NN, 105/11), Pravilnikom o evidenciji odgojnih mjera (NN, 141/11), te propisanim statističkim obrascima Državnog zavoda za statistiku za 2012. godinu.

Nesumnjivo je da je ovim naputkom značajno ujednačena praksa rada sudova glede vođenja upisnika prekršajnih predmeta, odnosno omogućen je bolji nadzor rada i preglednije praćenje ažurnosti sudova.

Ipak, i u 2012. godini, svakako najznačajniji poslovi u radu ovog suda kao drugostupanjskog tijela sudske uprave, bile su aktivnosti i mjere za poboljšanje stanja ažurnosti rada u prekršajnim sudovima, tako da je kao i prethodnih godina nastavljeno

kontinuirano praćenje rada prvostupanjskih prekršajnih sudova putem mjesečnih izvješća o radu po različitim pokazateljima o radu kao što su indeks uspješnosti suda, broja riješenih i neriješenih predmeta po sucu i pojedinačno po sudu (detaljno pojašnjeno u ranijim izvješćima ovog suda). U tom smislu tijekom 2012. godine posebice je pomno praćen i analiziran rad Prekršajnog suda u Zagrebu.

Ovakva „kontrola“ rada, kao i ranijih godina rezultirala je povećanjem ukupne učinkovitosti rada, osobito u uvjetno rečeno „lošim“ sudovima, odnosno sudovima s velikim brojem neriješenih predmeta ukupno u sudu i pojedinačno po sucu.

Isto tako, ovakva kontrola rada rezultirala je masovnijom primjenom instituta delegiranja predmeta odnosno presigniranja predmeta s više opterećenih sudova na manje opterećene sudove, a koje postupanje je u ukupnosti značajno doprinijelo smanjivanju broja neriješenih predmeta u prvostupanjskim prekršajnim sudovima.

Nadalje, tijekom 2012. godine obavljeni su na zahtjev Državnog sudbenog vijeća pregledi Prekršajnog suda u Požegi i Prekršajnog suda u Županji. Izvješća o obavljenom pregledu ovih sudova dostavljeni su na razmatranje Ministarstvu pravosuđa i Vrhovnom sudu RH, sukladno Zakonu o sudovima.

Također, vezano za ovaj djelokrug rada, treba spomenuti da je nekoliko sudaca (iz Službe evidencije i Odjela za prekršaje iz područja javnog reda i mira i javne sigurnosti u statusu predavača) bilo uključeno u različita stručna povjerenstva i stručne projekte Ministarstva pravosuđa, Pravosudne akademije ili nevladinih udruga osnovanih za prevenciju ili suzbijanje prekršaja iz Zakona o zaštiti od nasilja u obitelji i Zakona o sprječavanju nereda na sportskim natjecanjima.

Tijekom 2012. g. održano je ukupno 5 sjednica svih sudaca i sudskih savjetnika, na kojim sjednicama je raspravljano o temama vezanim uz ostvarene rezultate rada suda (tromjesečno, polugodišnje i godišnje), davanje mišljenja na prijedloge različitih zakona ili zauzimanje određenih stručno-pravnih mišljenja i stajališta u svezi primjene Prekršajnog zakona. Isto tako, u pravilu prije sjednica svih sudaca održavani su kolegiji predsjednika suda na kojima je raspravljano o temama vezanim za dnevni red sjednica svih sudaca, a po ukazanoj potrebi raspravljano je i o drugim temama iz djelokruga rada suda. Kolegij predsjednika suda pomaže predsjedniku suda u poslovima sudske uprave, a čine ga zamjenik predsjednika suda, predsjednici sudskih odjela, voditelj službe evidencije i tajnik suda.

Poseban napor u radu ovog suda u 2012. godini učinjen je u djelokrugu rada Sudačkog vijeća prekršajnih sudova (u radu Vijeća sudjeluje 9 sudaca ovog suda, tajnik suda te ostale administrativne službe), koje je tijekom 2012. godine provelo postupak ocjenjivanja i davanja mišljenja za suce prekršajnih sudova, a vezano uz oglase za imenovanje predsjednika prekršajnih sudova i oglase za popunu upražnjenih sudačkih mjesta.

Na problem velikog opterećenja sudaca radom u vijeću (taj rad sucima nije vrednovan), ukazivano je i u ranijim izvješćima o radu, iako je zakonodavac višekratnim izmjenama i dopunama Zakona o sudovima i Zakona o Državnom sudbenom vijeću, još više povećao djelokrug rada sudačkih vijeća, istodobno u potpunosti umanjujući ulogu i značaj vijeća u postupku imenovanja sudaca ili predsjednika sudova.

## 6. EDUKACIJA SUDACA I SUDSKIH SLUŽBENIKA

Uvodno spomenutom Strategijom reforme pravosuđa, kao temeljnim dokumentom dugoročnog djelovanja pravosudnih tijela u Republici Hrvatskoj, određena je i edukacija sudaca i sudskih službenika kao osnovnog preduvjeta za jačanje profesionalizma sudaca i službenika odnosno učinkovitijeg rada sudova.

Stoga su prema materijalnim mogućnostima ovog suda, tijekom 2012. godine suci i sudski savjetnici, prisustvovali u statusu sudionika ili predavača na više stručnih savjetovanja i seminara o organizaciji Pravosudne akademije, Udruge za kazneno pravo i Visokog prekršajnog suda RH.

U tom smislu u centrima Pravosudne akademije u suorganizaciji ovog suda održano je nekoliko specijalističkih savjetovanja i stručnih radionica sudaca i sudskih savjetnika na temu „Problemi u primjeni Prekršajnog zakona“.

Isto tako, u svibnju 2012. godine u Mariji Bistrici održano je XI. specijalističko savjetovanje sudaca i sudskih savjetnika prekršajnih sudova u organizaciji Visokog prekršajnog suda RH. Smatram opravdanim naglasiti, bar prema mišljenju stručne javnosti, da su do sada održana savjetovanja u Mariji Bistrici vjerojatno najbolji, najkorisniji i najjeftiniji način edukacije sudaca u Republici Hrvatskoj. Također, tijekom 2012. g. održano je više regionalnih sastanaka i stručnih skupova sudaca prekršajnih sudova na kojima su razmatrana pitanja (o stručno pravnim problemima ili u svezi organizacije sudskog poslovanja) od značenja za uspješan i nesmetan rad prekršajnih sudova.

U cilju nastavka započete edukacije sudaca prekršajnih sudova, tijekom ove godine planira se u suradnji s Udrugom za kazneno pravo organizirati još dva velika savjetovanja u Mariji Bistrici na temu skorih izmjena i dopuna važećeg Prekršajnog zakona.

I u ovom Izvješću treba istaknuti da je svim sucima Visokog prekršajnog suda RH omogućen pristup internetu odnosno važećim propisima i sudskoj praksi.

Posebno je značajno uvođenje i daljnja dorada e-upisnika kojim je omogućen svakom sucu uvid u sve predmete u njegovom zaduženju s pregledom kretanja spisa.

Nadalje, a vezano za već spomenutu Strategiju reforme pravosuđa u okviru koje je među inim mjerama donesen Prekršajni zakon i novi Zakon o područjima i sjedištima prekršajnih sudova, treba istaknuti da su ovim zakonima stvorene veće mogućnosti specijalizacije sudaca, organizacije dežurstva, racionalizacije poslovanja odnosno bolji prostorni i materijalni uvjeti, te normativna infrastruktura za učinkovitiji i kvalitetniji rad sudova.

Ove promjene nesumnjivo će biti od velikog značenja za uspješnu primjenu skorašnjih Izmjena i dopuna važećeg Prekršajnog zakona, osobito u svezi formiranja žalbenih vijeća i ujednačavanja prakse njihova rada.

Nažalost, tijekom 2012. godine, a zbog prostornih i materijalnih ograničenja Ministarstva uprave nije nastavljena edukacija službenika prekršajnih sudova po ECDL programu, iako je ovaj sud nekoliko puta od Ministarstva uprave tražio nastavak edukacije službenika Visokog prekršajnog suda RH i ostalih prekršajnih sudova (očekivati je da će se započeti proces nastaviti tijekom 2013. godine).



## 7. IPA 2009 TWINNING PROJEKT „DALJNJE POBOLJŠANJE INSTITUCIONALNIH KAPACITETA SVIH PREKRŠAJNIH SUDOVA“

Projekt pod nazivom IPA 2009 je nastavak vrlo uspješnog CARDS projekta „Unapređenje rada Visokog prekršajnog suda i odabranih prekršajnih sudova“, koji je završio u studenom 2009. g. Ostvareni rezultati iz tog projekta značajno su utjecali na smanjenje zaostataka na prekršajnim sudovima, te su indirektno utjecali i na ukupno bolje rezultate hrvatskog pravosuđa (pojašnjeno u ranijim izvješćima).

Svrha ovog twinning projekta započetog u listopadu 2012. godine je daljnje poboljšanje rada i upravljanja na prekršajnim sudovima u Hrvatskoj, a projekt će biti usmjeren na organizaciju poslovnog procesa kako bi se:

- poboljšala učinkovitost prekršajnog postupka - Komponenta 1,
- smanjili zaostaci koji će dovesti do poboljšanja uspješnosti prekršajnih sudova i objave prekršajne sudske prakse kojom će se poboljšati kvaliteta sudskih usluga - Komponenta 2,
- izvršila analiza i definirala financijska sredstva te vremenski period potreban za preuređenje zgrada prekršajnih sudova čime će se poboljšati uvjeti rada u zgradama prekršajnih sudova - Komponenta 3.

**U sklopu Komponente 1** implementirat će se novi poslovni procesi u prekršajnom postupku na odabranim sudovima kako bi se suce oslobodilo nepotrebnih radnji te im se omogućilo da se usredotoče izričito na sudske poslove. Projekt će ujedno analizirati i implementirati novu ideju prekršajnog sudstva – umjesto mjesne nadležnosti svih prvostupanjskih prekršajnih sudova razmatrat će se mogućnost koncentracije i centralizacije određenih vrsta sudskih postupaka na jednom sudu. Nadalje, vrednovat će se jačanje suradnje između ključnih institucija i tijela unutar prekršajnog pravosudnog lanca.

**U sklopu Komponente 2** izradit će se akcijski plan kako smanjiti zaostatke na sudu sa kritičnim rezultatima te će se na Visokom prekršajnom sudu RH osnovati služba koja će nadgledati poboljšanje smanjenja zaostataka. Prilikom analize smanjenja zaostataka koristit će se standardni međunarodni indikatori uspješnosti rada sudova koji se inače koriste prilikom vrednovanja uspješnosti rada sudova te koji će identificirati sud s kritičnim rezultatima. Ujedno će se poboljšati objava prekršajne sudske prakse te će značajna sudska praksa biti na raspolaganju stručnoj i općoj javnosti.

**U sklopu Komponente 3** tijekom projekta izradit će se bijela knjiga koja će sadržavati analizu uvjeta rada na svim prekršajnim sudovima (na primjer, opći uvjeti u zgradama, veličina, popis opreme, potreba za obnavljanjem) i analizu troškova/koristi. Na temelju bijele knjige izradit će se akcijski plan. U njemu će se definirati prioriteti koji imaju za cilj postizanje radnih uvjeta usporedivih sa standardima sudskih zgrada u EU. Za vrijeme trajanja projekta također će se definirati i potrebna financijska sredstva te vrijeme potrebno za poboljšanje trenutnoga stanja u objektima prekršajnih sudova.

Ovaj projekt trajat će ukupno 21 mjesec i završit će se u lipnju 2014. g., a ukupan proračun projekta je 900.000 € (oko 6,7 mil. HRK). U provedbi projekta twinning partneri su Visoki prekršajni sud RH, Ministarstvo pravosuđa, Ravnateljstvo policije, Državni inspektorat i Njemačka zaklada za međunarodnu pravnu suradnju (IRZ).

## 8. TABELARNI PREGLEDI

Ovom izvješću prilažu se slijedeći tabelarni pregledi:

- statističko izvješće o predmetima prekršaja u prvostupanjskom prekršajnom postupku u Republici Hrvatskoj na dan 31. 12. 2012. godine (P/I) – pregled po županijama
- statističko izvješće o brojnom stanju kadrova na poslovima prvostupanjskog i drugostupanjskog prekršajnog suda na dan 31. 12. 2012. godine (P/os) – pregled po županijama
- pregled maloljetnih počinitelja prekršaja u Republici Hrvatskoj u 2012. godini (P/ml) – pregled po županijama
- pregled izvršenja prekršajnih kazni u Republici Hrvatskoj u 2012. godini (P/i) – pregled po sudovima